

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata

2019.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település általános bemutatása	3
A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága	5
Értékeink, küldetésünk.....	12
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése.....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	19
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	53
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	70
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	76
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	83
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	89
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	95
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	96
1. A HEP IT részletei.....	96
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	96
A beavatkozások megvalósítói	99
Jövőképünk.....	102
2. Összegző táblázat – A helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	103
3. Megvalósítás.....	113
A megvalósítás előkészítése	113
A megvalósítás folyamata	113
Monitoring és visszacsatolás	115
Nyilvánosság.....	115
Érvényesülés, módosítás.....	117

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Vállus Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat

Törvényi kötelezettségünknek eleget téve, minden hozzáférhető adat és információ felhasználásával, a törvényi előírások betartása mellett készül el a település Helyi Esélyegyenlőségi programja. A helyzetelemzés megállapítja a problémákat, az intézkedési terv a következő évekre meghatározza a védett társadalmi csoportok vonatkozásában az érdeükben körvonalazódó fejlesztési célokat, szükséges intézkedéseket, rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. A megvalósíthatóság és fenntarthatóság céljai okán a fejlesztési elképzeléseket határozat meg, előkészítve ezzel a hazai és Európai Unió pályázatokban való részvételt az önkormányzat, a településen lévő gazdasági szereplők, intézmények, civil szervezetek és védett esélyegyenlőségi csoportok számára.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A település általános bemutatása

Gyenesdiásnak az első magyar népszámlálás szerint 1869-ben már 948 lakosa volt. Fejlődése a 19. század végéig igen lassú, csak 1890-1900 között lett gyorsabb.

A 20. század elején két fürdőegyesület alakult (1905 és 1907) a településen. A fürdővel együtt nyitotta meg kapuit a Balaton-parti Tulipán vendéglő. Mindezekkel együtt megindult

---

¹ Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv,

Gyenesdiáson a turizmus fejlődése, mely napjainkra több mint 100 éves múltra tekint vissza. A II. világháború után a balatoni fürdőélet kiteljesedésével kapott lendületet a község fejlődése és vált kedvelt üdülőhellyé. A Balaton és az országút közötti területen egyre több intézmény és magántulajdonos építtetett üdülőt és nyaralóházat, melyek szép lassan felkígyóztak a „Keszthelyi Riviéra” domboldalaira is.

1966-ra Keszthellyel már majdnem teljesen egybeépülő településnek 1517 lakosa lett, a diási strandot korszerűsítették, új főbejárat épült, közvilágítást kapott és a partfalat kikövezték (1964), valamint új, 8 tantermes iskola is épült (1965).

A kezdeti nagy lendület utáni közös-tanácsi időszakban (1973 – 1990) megtorpant a község fejlődése, ugyanis amíg Vonyarcvashegyen, a székhelyközségben vállalati üdülők épültek, telkeket parcelláztak fel, addig Gyenesdiáson építési korlátozások, beépítési tilalmak, fenntartott területek jellemezték a település rendezési tervét.

Az 1019/1979. számú Kormányhatározat a településeket idegenforgalmi szempontból rangsorolva Gyenesdiást üdülő – kiránduló faluvá nyilvánította. Alapvető feladatává téve ezután nemcsak az állandó, hanem az üdülőnépesség ellátásával kapcsolatos funkciók kielégítését.

A több mint száz éves hegyközségi múltra visszatekintő falu az egyre növekvő idegenforgalom hatására elsődleges a turizmus kínálta szolgáltatásokban rejlő megélhetési forrásokat választotta. Nemcsak munkahelyek teremtődtek a szerkezetében megújuló településen, hanem ha csak szezonálisan is, de emellett jövedelemhez juttatta a szálláshelyeiket bérbeadó állandó lakosokat.

A mai napig a község idegenforgalmára épül a szolgáltatások nagy része.

A rendszerváltást követően az önkormányzatok megalakulásakor (1990), a vonyarcvashegyi közös községi tanácstól való leválás lehetővé tette a fejlődés jelentős mértékű fellendülését, amikor a község elsőrendű fejlesztési célja, a turizmus fogadási feltételeinek megteremtése lett.

A település így 1990. október 30-án vált függetlenné, 1991. január 1-jétől önálló Polgármesteri Hivatallal működik.

Gyenesdiás 2014. december 31-ig önálló polgármesteri hivatallal rendelkezett, majd 2015. január 1-jétől Vállus községgel együttműködve Közös Önkormányzati Hivatalt működtetve látja el a település közigazgatási feladatait. Gyenesdiás tehát központi településként a 140 fős és 21,8 km² közigazgatási területű Vállus község (mely, nagyobb, mint Gyenesdiás) önkormányzati és államigazgatási feladatait is ellátja.

Jelenleg a környék egyik legkedveltebb üdülőhelye, a vonzerő szerves része a víz, a hegyek, a táj szépsége (vízi, bakancsos, öko, egészség és lovas turizmus) és az itt-ott még nyomokban megmaradt a hagyományápolás, helyi jellegek tisztelete („Rügyfakadás-Tavasziünnep”, szüreti fesztiválok, Keszegfesztivál, Nemzeti Vágta Festetics Futam).

A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Gyenesdiás Magyarország nyugati határához közel (Ausztriához, Szlovéniához és Horvátországhoz egyaránt 100 km-re), a Balaton északi partján, a Nyugat-Dunántúli Régió keleti részén fekszik.

A település nyugaton Keszthely várossal, keletről Vonyarcvashegy nagyközséggel határos. Az összekapcsolódás lenne a helyes kifejezés, mivel a 71. számú út mentén a települések Keszthelytől Balatongyörök végéig szinte teljesen egybeépültek.

Gyenesdiás meghatározó nagyközsége a Balaton észak-nyugati sarkában elhelyezkedő, Keszthely központú településhálózatnak. A térségre jellemző szoros összetartozás földrajzi adottságainak, természeti-, táji értékeinek, az elmúlt századok tulajdonosi viszonyainak, a települések történelmi környezetének, közös históriájának köszönhető.

Vasútállomása a Keszthelyt Tapolcával összekötő vonalon található. Autóbusz közlekedése is jó. Keszthelyről helyi járatú autóbuszok közlekednek a településre, s távolsági járatok is sűrűn érintik a Dunántúl nagyobb városaiból, s a fővárosból is. Közlekedési helyzetét javítja, hogy a községtől néhány kilométerre nyugatra, már Veszprém megye területén található a 71. számú út a 84. számú úttal, mely az osztrák fővárosból és a nyugati országokból érkező turisták számára Sopronon keresztül biztosítja a Balaton gyors elérhetőségét.

Gyenesdiás a Balaton és a Keszthelyi-hegység között települt, a hegység alacsonyabb lankáira. Klimatikus helyzete kedvező. A déli lejtésű domboldalak kedvező hatását csak fokozza a Balaton víztükre, mely visszaveri a napfényt, ezáltal kellemes, „riviéra” – jellegű mezoklímát alakítva ki.

Ez az éghajlat rendkívül kedvező mind a még nyomokban megmaradt szőlőművelésnek, mind a turizmusnak. A hegység értéke a tájképi adottsága, a dombokról pompás panoráma nyílik a tóra, valamint a déli partra.

Demográfiai helyzet

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	3 568	
2013	3 635	101,9%
2014	3 650	100,4%
2015	3 700	101,4%
2016	3 667	99,1%
2017	3.981	-

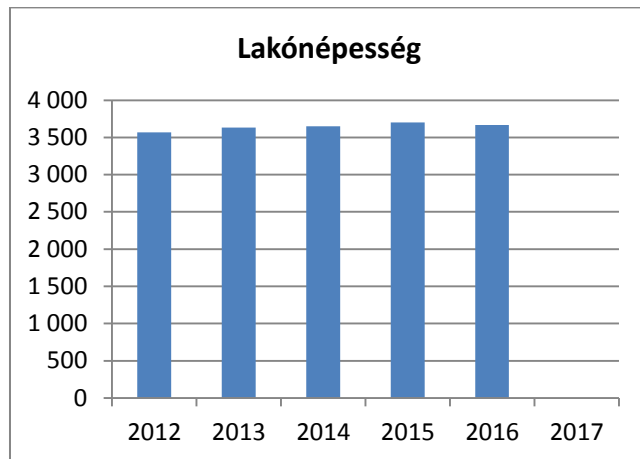
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Gyenesdiás nagyközség állandó lakóinak száma 2017. december 31.-én 4034 fő volt (1971 férfi és 2063 nő), amely Zala megyének 1.41%-a.

A Zala megyei demográfiai folyamat — akárcsak az országos — hozzávetőlegesen 1980 óta negatív tendenciájú, amely a természetes szaporulat negatívumából és a vidék negatív vándorlási különbözetéből adódik.

Amíg Zala megyében általános elöregedés mutatható ki, addig a juvenilis beköltözők nagy száma, valamint a „bátor” gyerekvállalási kedv miatt Gyenesdiás fiatal népességgel rendelkezik. Gazdaságilag tehát aktív, tevékeny, további fejlődéssel lehet jövőképeinek meghatározásánál számolni. Az elmúlt 15-20 évben az ország valamennyi térségéből, leggyakrabban Keszthelyről és más városokból is folyamatos a beköltözés e csodálatos természeti környezetben lévő üdülőtelepülésre.

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

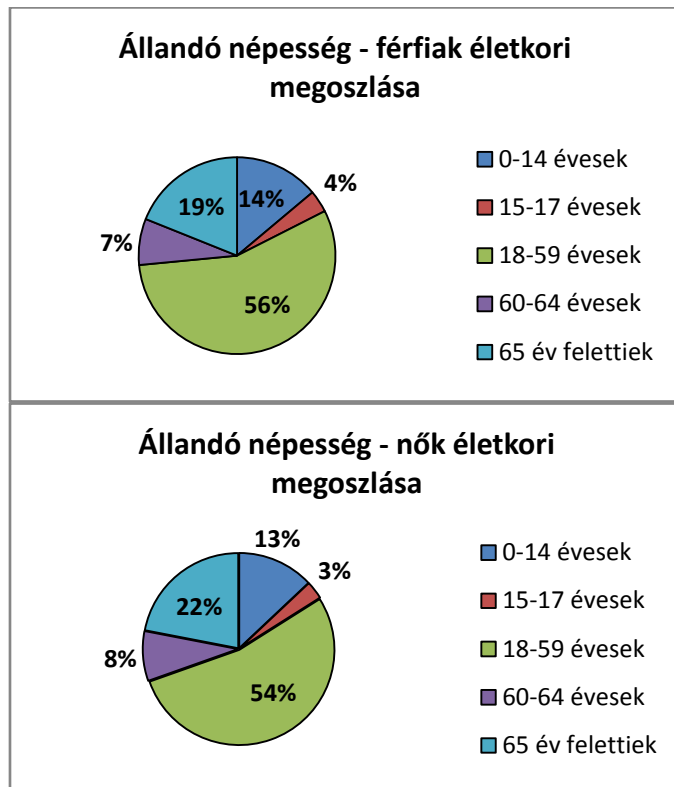
Gyenesdiás lakónépesség száma évről-évre emelkedett, 2017-ben 3981 fő volt. A népesség éves százalékos voltázása [2015-2017] +4,44%.

Gyenesdiáson a népesség korcsoportonkénti megoszlása:

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	1 923	2 058	3 981	51,70%	48,30%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			90	2,26%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	267	267	534	6,71%	6,71%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	70	63	133	1,76%	1,58%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	1 076	1 102	2 178	27,03%	27,68%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	146	174	320	3,67%	4,37%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	364	452	816	9,14%	11,35%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A korcsoportonkénti bontás jól mutatja, hogy a fiatal korosztály számánál jóval többet tesz ki az idősek száma, és gyermekkorban még a férfiak aránya magasabb, 60 év felett pedig a nők vannak többségben.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	27	29	2
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	28	41	13
Összesen	55	70	15

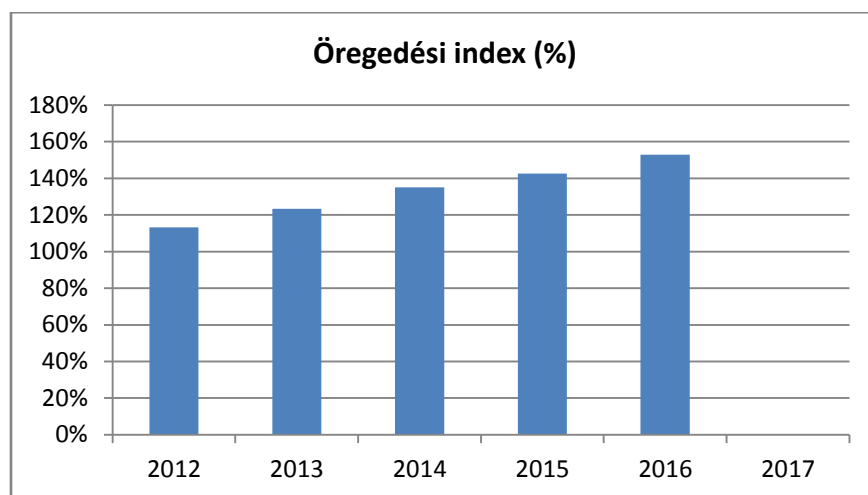
Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A 16-17 éves korosztály létszáma növekedett a két népszámlálás között.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (TS 0328) (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (TS 0327) (fő)	Öregedési index (%)
2012	650	574	113,24%
2013	694	563	123,27%
2014	745	552	134,96%
2015	794	557	142,55%
2016	816	534	152,81%
2017	860	542	158,67%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A társadalom öregedése, azaz az idősebb korosztályok arányának növekedése az utóbbi évtizedek egyik meghatározó társadalmi jelensége. A 65 éven felüliek aránya az elkövetkező évtizedekben – kisebb hullámzásokkal – az eddigieknél is erőteljesebben fog növekedni. 2050-re Magyarország népességének közel 30 százaléka lesz 65 éves vagy idősebb. A demográfiai öregedés az alacsony termékenység és a várható élettartam növekedésének következménye.

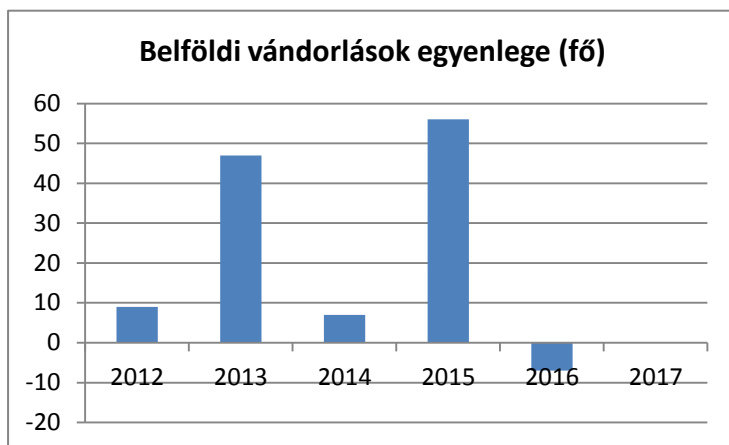
Az öregedési index a 65 éves és idősebb korosztály a 14 éves és fiatalabb gyermekek létszámának százalékában adja meg.

Az öregedési index Gyenesdiáson 159%, amely valamivel kedvezőbb a Zala megyei 165%-os arányszámnál.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	117	108	9	2,3
2013	129	82	47	11,9
2014	112	105	7	1,77
2015	171	115	56	14,01
2016	146	153	-7	-1,76
2017	n.a.	n.a.	-	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

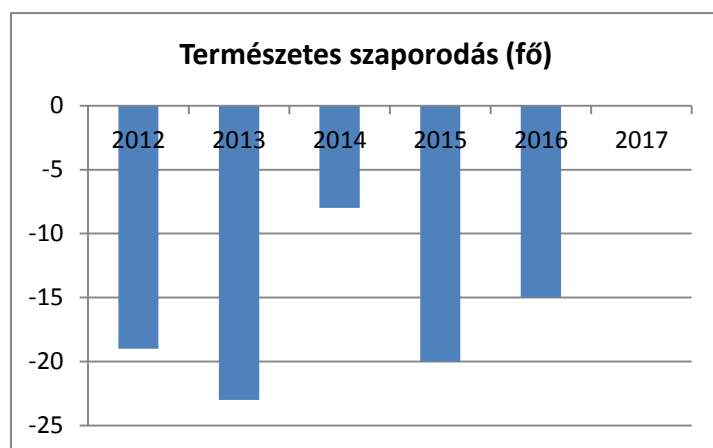
A népességmozgás tekintetében megállapítható, hogy a településre való bevándorlók száma minden évben meghaladta az elvándorlók számát, de 2016-ban ez megfordult, negatív lett a mérleg, hosszú évek óta ebben az évben csökkent a népesség száma településünkön.

Örvendetes a Keszthely városból betelepülő kisgyermekes családok és gyermekvállalás előtt álló fiatalok nagy száma, akik a nevelési-oktatási intézmények létszámának utánpótlását biztosít(hat)ják.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések (TS 0701) száma	Halálozások (TS 0702) száma	Természetes szaporodás (fő)
2012	26	45	-19
2013	20	43	-23
2014	25	33	-8
2015	24	44	-20
2016	26	41	-15
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás az élve születések és a halálozások különbsége. Azt mutatja meg, hogy adott évben, adott területen a vándorlások nélkül nőtt-e vagy csökkent a lakosság száma.

Településünkön a népességszám a korábbi években folyamatosan emelkedett, Ez a folyamat az utóbbi években csökkenésre váltott, így a természetes szaporodás negatív folyamat már Gyenesdiáson is.

A demográfiai adatok elemzése kedvező képet mutat Gyenesdiásról, elmondható, hogy a település népességmegtartó képessége erős. A létszámemelkedés minden korosztályt érint, így a közeljövőben sem várható a település elöregedése.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a kerület lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése-bemutatása.

Célok

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, a szegregációmentességet; a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

- Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2013. (III.26.) önkormányzati rendelete a helyi szociális ellátásokról

E rendelet célja, hogy az önkormányzat közigazgatási határain belül a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben, a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006.(III.27.) Korm. rendeletben, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletben foglaltakkal összhangban megállapítsa az önkormányzat által pénzben és természetben biztosított szociális ellátások és támogatások formáit, az eljárási és jogosultsági szabályokat, illetve azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit.

- Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2018. (XI.29.) önkormányzati rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról

A rendelet célja, hogy Gyenesdiás nagyközség polgárainak érdekeit szem előtt tartva, a helyi társadalom művelődési értékeinek és kulturális szükségleteinek figyelembevételével rendeletben határozza meg az önkormányzat közművelődési feladatait, az ellátandó közművelődési alapszolgáltatások körét, a feladatellátás formáját, módját és mértékét.

- Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 26/2013. (VI.21.) önkormányzati rendelete Gyenesdiás alapfokú egészségügyi ellátásáról

Gyenesdiás nagyközség közigazgatási területén belül kettő felnőtt háziorvosi, egy házi gyermekorvosi, 1 fogászati, két védőnői körzet működik.

A házi gyermekorvosi szolgálatot Gyenesdiás teljes közigazgatási területére szóló ellátási kötelezettséggel az Önkormányzat alkalmazásában álló gyermek körzeti háziorvos látja el Gyenesdiás székhellyel.

A háziorvos ellátja még az illetékes Önkormányzatokkal kötött külön megállapodás alapján Vonyarcvashegy és Balatongyörök gyermekorvosi szolgálatát is.

Az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi ügyeleti ellátás az önkormányzat az Ügyelet Nonprofit Közhasznú Kft (8360 Keszthely, Ady u. 2.), a fogorvosi ügyeleti ellátást az IV Dentál Kft. (8900 Zalaegerszeg, Munkácsy M. u. 14.) útján biztosítja.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az EU 2020 stratégia

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából

meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

22/2011. (III.22) számú határozattal jóváhagyott **Gazdasági program**

9/2010. (II.23.) számú határozattal jóváhagyott **Szolgáltatástervezési koncepció**

23/2011.(III.22.) számú határozattal jóváhagyott **Településfejlesztési stratégia**

124/2018. (XII.18.) számú határozattal elfogadott **Településszerkezeti terv**

124/2018. (XII.18.) számú határozattal elfogadott **Településfejlesztési Koncepció.**

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata kötelező feladatainak egy részét nem önállóan, hanem térségi szinten, társulásban látja el.

Társulási keretek között működik településünkön a Zalaszentőrs székelyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat. Gyenesdiás, Balatongyörök, Karmacs, Rezi, Vállus, Várköly, Vonyarcvashegy, Vindornyalak, és Zalaszentőrs községek önkormányzatainak együttműködésével 1999. február 16. napjával létrejött a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálati Társulás Zalaszentőrs gesztorságával.

A társult tagok vállalták, hogy a családsegítést és a gyermekjóléti ellátási feladatokat közösen szervezi meg.

Szociális alapszolgáltatások

Családsegítés keretében

Az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok, illetve személyek szociális és mentálhigiénés ellátását biztosító személyes gondoskodást nyújtó ellátás.

A társult települési önkormányzatok közigazgatási területén az 1993. évi III. tv. 64-65. § aiban meghatározottak alapján a családsegítés az alábbi feladatok megvalósítására terjed ki:

- a családi szociális feszültségek okainak feltárása,
- a megoldásokra javaslat készítése és segítségnyújtás
- életvezetési /pl. nevelési, pszichológiai, egészségügyi/ tanácsadás vagy ennek megszervezése
- az egyének, a családok kapcsolatképességének javítása
- krízishelyzetben segítő beavatkozás
- speciális támogató, önszorgító csoportok szervezésének, működtetésének segítése
- természetbeni, anyagi és személyes támogatások közvetítése
- hivatalos ügyek intézésének segítése
- együttműködés más intézményekkel, társadalmi szervezetekkel, csoportokkal.

A Gyermekjóléti szolgáltatás keretében:

A gyermekjóléti szolgáltatás szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el.

A gyermekjóléti szolgáltatási feladatok, a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében 1997. évi XXXI. tv. 39-40. §-ai alapján:

- a gyermeki jogokról, támogatási formákról való tájékoztatás, a támogatáshoz történő hozzájutás elősegítése
- a családtervezési, nevelési, egészségügyi és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás
- szociálisan rászorult várandós anyák támogatása, segítése
- veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetése,
- az előidéző okok feltárása
- család- és utógondozás biztosítása
- az egészségügyi és szociális ellátását,
- valamint hatósági beavatkozás kezdeményezése
- helyettes szülői hálózat szervezése.
-

A társulás működésében a 2015. évi CXXXIII. törvény nagy változást hozott, mely szerint a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet 2016. január 1-től, települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálatok, járási szinten a család- és gyermekjóléti központok keretében. Az intézmények által ellátandó családsegítés feladatait továbbra is a Szoc. tv. és a Gyvt. tartalmazza.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatok legnagyobb részét az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisból gyűjtöttük ki. Jelentős segítséget nyújtottak a releváns adatok összegyűjtéséhez az önkormányzat, valamint az önkormányzat intézményeinek nyilvántartásai és statisztikái. Ezenkívül támaszkodtunk egyes ágazati beszámolók megállapításaira, a különböző területeken dolgozó szakemberek tapasztalataira. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs vagy nem lehet, helyi ismertség alapján sikerült információkat szerezni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység összetett jelenség, oka valamely társadalmi vagy gazdasági hátrány, amelyek iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezethetnek.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától.

Gyenesdiáson a 2011. évi népszámlálás során senki sem vallotta magát romának.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

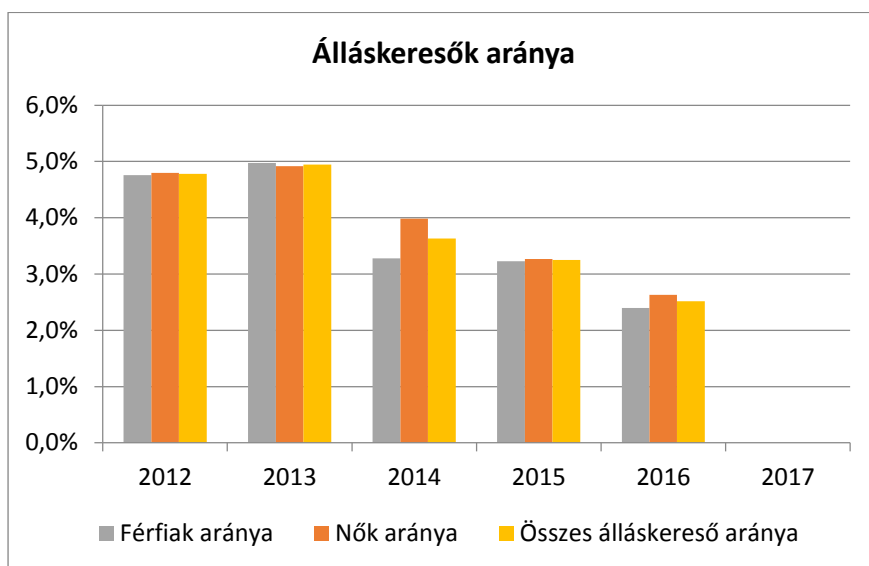
Ebben a fejezetben településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek adatainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük a megyei és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1 308	1 355	2 663	62	4,8%	65	4,8%	127	4,8%
2013	1 332	1 352	2 684	66	5,0%	67	4,9%	133	4,9%
2014	1 327	1 337	2 664	44	3,3%	53	4,0%	97	3,6%
2015	1 309	1 338	2 647	42	3,2%	44	3,3%	86	3,2%
2016	1 292	1 339	2 631	31	2,4%	35	2,6%	66	2,5%
2017	n.a.	n.a.	-	33	-	33	-	66	-

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

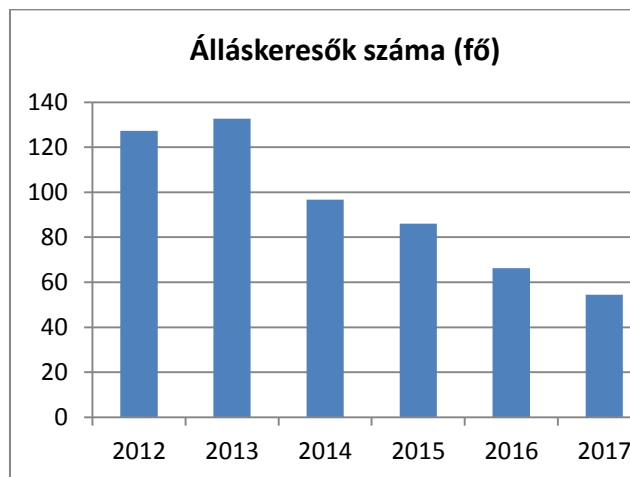

A munkaképes lakosság száma csökkenő tendenciát mutat, ezzel párhuzamosan a munkanélküliek száma folyamatosan csökkent az elmúlt években. A nők és a férfi álláskeresői aránya hasonló.

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált nyilvántartott összesen	munkanélküliek/ álláskeresők száma	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
			127	133	97	86	66	55
20 év alatti (TS 1002)	Fő		1	2	2	3	2	2
	%		1,0%	1,1%	2,3%	2,9%	2,3%	2,8%
20-24 év (TS 1003)	Fő		16	15	8	8	6	3
	%		12,2%	11,1%	8,3%	8,7%	9,1%	5,0%
25-29 év (TS 1004)	Fő		10	9	8	7	4	3
	%		7,5%	6,4%	8,3%	8,4%	6,0%	4,6%
30-34 év (TS 1005)	Fő		13	11	9	5	5	3
	%		9,8%	7,9%	9,6%	6,1%	7,5%	5,0%
35-39 év (TS 1006)	Fő		15	18	13	12	7	6
	%		11,8%	13,2%	12,9%	13,4%	10,9%	10,1%
40-44 év (TS 1007)	Fő		11	11	8	7	6	6
	%		8,8%	8,1%	7,8%	7,6%	9,4%	10,1%
45-49 év (TS 1008)	Fő		20	18	11	5	4	2
	%		15,9%	13,4%	11,1%	6,1%	6,4%	3,2%
50-54 év (TS 1009)	Fő		19	21	13	11	10	9
	%		14,5%	15,6%	13,2%	12,2%	14,7%	16,1%
55-59 év (TS 1010)	Fő		21	26	14	11	6	7
	%		16,7%	19,6%	14,5%	13,1%	9,1%	13,3%
59 év feletti (TS 1011)	Fő		2	5	12	19	16	16
	%		1,8%	3,6%	12,1%	21,5%	24,5%	29,8%

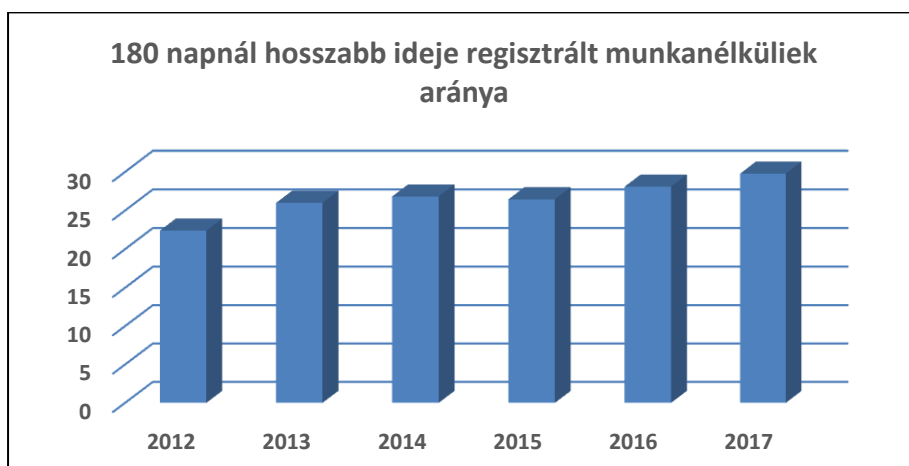
A nyilvántartott álláskeresők száma Gyenesdiáson az utóbbi években csökkent.

A korcsoportos vizsgálatok azt mutatják, hogy jelenleg az 59 év feletti munkanélküliek munkaerő-piaci szempontból különösen veszélyeztetettek, számukra kínálnak legkevésbé állásokat a munkaadók.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
		Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	22			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	26			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	27			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	26			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	28			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	30			0	#ZÉRÓOSZTÓ!	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tartósan munkanélküliek aránya 2012-2017. között megemelkedett.

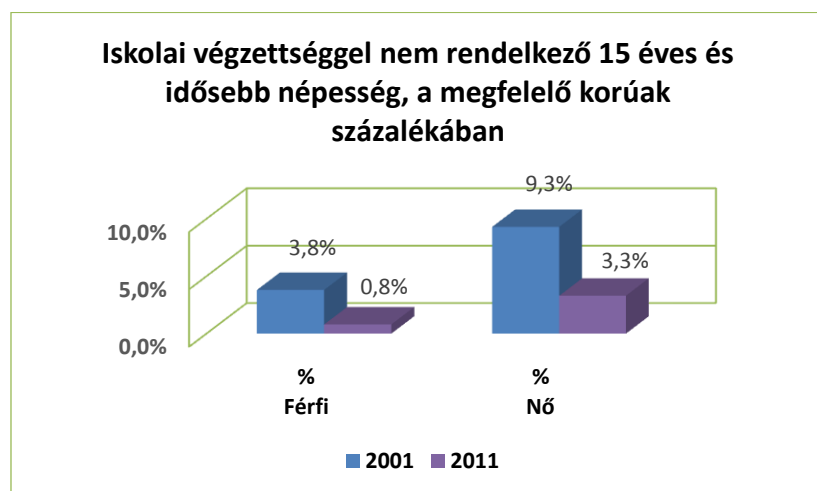
Nők és férfiak arányáról nincsen adat.

Az országos adatokhoz hasonlóan a regisztrált pályakezdő munkanélküliek száma Gyenesdiáson is emelkedett az utóbbi években, de erről nincsenek adatok.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	96,2%	90,7%	3,8%	9,3%
2011	99,2%	96,7%	0,8%	3,3%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

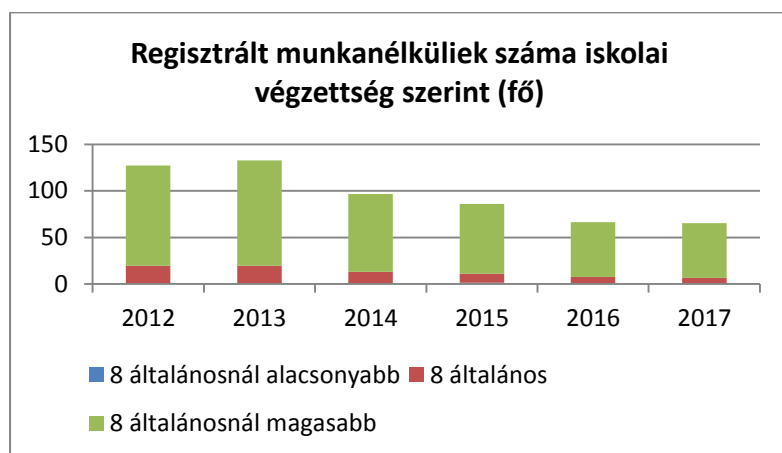

A táblázat adataiból egyértelműen kitűnik, hogy településünkön a munkaerő-piaci hátrányokat nem az alacsony iskolai végzettség okozza, a regisztrált munkanélküliek döntő többsége 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik, valamilyen szakképzettséggel rendelkeznek.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	127	1	0,6%	19	14,9%	108	84,5%
2013	133	1	0,8%	19	14,1%	113	85,1%
2014	97	1	1,0%	12	12,7%	84	86,3%
2015	86	2	1,7%	10	11,0%	75	87,2%
2016	66	1	0,8%	7	10,6%	59	88,7%
2017	66	1	1,5%	6	8,4%	59	90,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek között az iskolai végzettséget vizsgálva megállapítható, hogy 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek kevesen vannak, a legnagyobb arányban a 8 általánosnál magasabb végzettségűek vannak.

Az évek során ezek az adatok jelentősen nem változtak.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	n.a.	n.a.	-
2013	n.a.	n.a.	-
2014	n.a.	n.a.	-
2015	n.a.	n.a.	-
2016	n.a.	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Településünkre vonatkozóan nem rendelkezünk ilyen jellegű adattal.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskeresők átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.

A fent említett törvény taxatív felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztató.

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékkerhek.

Jelentős az országos közfoglalkoztatási programban résztvevő Nyugat-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság és Bakonyerdő Zrt. közfoglalkoztatása is, Gyenesdiáson az idei évben összesen 20 fő foglalkoztatását oldják meg 8 hónap időtartamban.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A foglalkoztatáshoz való hozzáféréssel kapcsolatosan megállapítható, hogy a jó közlekedési lehetőségeknek és a viszonylag kis távolságnak köszönhetően sokan járnak Gyenesdiásról Keszthelyre illetve Hévízre dolgozni, kihasználva a város adta munkalehetőségeket. A helybeli és helyközi tömegközlekedés viszonylag megoldott, a mobilitási tényezők a településen belül általánosságban véve megoldottak. A Balaton, így Gyenesdiás térségében meghatározó stratégiai cél a versenyképesség erősítése, az egész éves foglalkoztatás bővítése és a vállalkozások jövedelemtermelő képességének javítása. A fejlesztési cél megvalósításához elengedhetetlen az exkluzív turisztikai kínálat kialakítása, térbeli és időbeli kiterjesztése, a turizmus menedzsment rendszer megújítása, a környezeti infrastruktúra továbbfejlesztése, fokozott megújuló energiahasznosítás, a táji és települési környezet megújítása, valamint a vízpart rehabilitációs programok megvalósítása. Továbbra is kihívást jelent a szezonális, melyre választ a kiemelkedő attrakciókra épülő komplex kínálat biztosítása, az egyes turisztikai programelemek összefonódása, egymásra épülése, valamint a turizmus szereplőinek együttműködése hozhat akár a kiemelkedő vonzerők térségi szinten összehangolt fejlesztésével. Ezen keresztül érhető el, hogy a Balaton és a környező táj egyedülálló természeti és kulturális adottságaira építve, európai szinten igényes, exkluzív, vonzó lakó-, üdülő-, és munkakörnyezetté váljon. Minden balatoni fejlesztésnél kiemelt szempont kell, hogy legyen a környezeti, természeti értékek védelme és megőrzése, a települési zöldterületek védelme, megőrzése és továbbfejlesztése.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A szakképzetlen, illetve elavult szakképzettséggel rendelkező álláskeresők nehezebben tudnak elhelyezkedni. Az ő segítségüket szolgálja a Keszthelyi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által nyújtható képzési támogatás. A tanfolyamok során versenyképes végzettséget lehet szerezni, amely birtokában nagy valószínűséggel rövid időn belül el tud helyezkedni az álláskereső. A megszerezhető szakképzettségek közül néhány példa: festőmázoló és tapétázó, hegesztő, kőműves, pincér, szakács, vendéglátó eladó, szállodai recepciós, vállalkozási mérlegképes könyvelő. Ingyenesek a tanfolyamok és az utazás. Időtartamuk alatt keresetpótló juttatás jár, aminek az összege jelenleg 81.530.- Ft.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaerő-piaci integrációt segítő szervezet a Keszthelyi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, melynek feladata a rendelkezésre álló eszközök (munkahelyfeltárás, munkaközvetítés, humán szolgáltatások nyújtása, foglalkoztatáshoz kapcsolódó támogatások, képzések elősegítése) révén a munkaerő-piaci integráció elősegítése.

Bár Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata eddig még nem nyújtott be pályázatot a fent említett két uniós forrásból finanszírozott projektre, de ennek lehetősége ott van.

GINOP-5.2.1. projekt – IFJÚSÁGI GARANCIA RENDSZER

Az Ifjúsági Garancia Rendszerben és a keretében megvalósuló Ifjúsági Garancia munkaerő-piaci programban a résztvevők, azaz a 25 év alatti fiatalok, többféle támogatási eszköz felhasználásával segítségnyújtásban részesülnek, annak érdekében, hogy a munkaerőpiac aktív résztvevői váljanak.

Az Ifjúsági Garancia lényege, hogy azon 25 év alatti fiatalok számára, akik sem nem tanulnak, sem nem dolgoznak, a foglalkoztatási szolgálat meghatározott időn (első körbe 6 hónapon, további programlépcsőkben már 4 hónapon) belül valamilyen konkrét lehetőséget ajánljon fel az elhelyezkedésre, a munkatapasztalat-szerzésre, vagy a tanulásra.

A cél az, hogy a nem foglalkoztatott fiatalok minél rövidebb időt töltsenek munkanélküliségben, inaktivásban vagy tanulás nélkül, illetve, hogy személyre szabott segítséget kapjanak a munkaerő-piaci helyzetük javításához. A szakképzetlen fiatalok esetében ez elsősorban azzal érhető el, ha visszatérhetnek a tanuláshoz, egy új lehetőséget kapnak a gazdaság igényeihez igazodó szakképzés megszerzésére. A szakképzett fiatalok esetében a munkatapasztalat megszerzésére, illetve a versenyszférában történő elhelyezkedés segítésére szükséges helyezni a hangsúlyt.

A szándék az, hogy munkaerő-piaci program által nyújtottak segítségével javuljon a fiatal munkaerő-piaci helyzete, s mihamarabb megvalósulhasson a támogatás nélküli munkaerő-piaci integrációja.

Magyarországon az állami foglalkoztatási szerv járási hivatalai szolgálnak Ifjúsági Garancia Rendszerbe való belépési pontként az érintett fiatalok számára, a program koordinációját Zala megyében a Zala Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya látja el.

"Út a munkaerőpiacra" GINOP 5.1.1-15-2015-00001 munkaerő-piaci program

Az "Út a munkaerőpiacra" kiemelt projekt keretében megvalósuló munkaerő-piaci program célja egyrészt az álláskeresők és inaktívok, különösen az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztathatóságának javítása, nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésének támogatása, másrészt a közfoglalkoztatásból a versenyszférába való átlépés elősegítése azon közfoglalkoztatottak esetében, akik képessé tehetőek és készek munkát vállalni a versenyszférában.

A munkaerő-piaci program azokra a 25-64 év közötti nyilvántartott álláskeresőkre, a szolgáltatást igénylők és közvetítést igénylők azon körére, valamint azokra a versenyszférába kiléptethető közfoglalkoztatottakra céloz, akiknek elhelyezkedése az állami foglalkoztatási szerv megítélése szerint jelen munkaerő-piaci program segítségével mozdítható elő. A program-előkészítés során figyelem fordul az inaktívokra is (a felkutatáskor/jelentkezéskor az állami foglalkoztatási szerv nyilvántartásában általában még semmilyen módon nem szereplőkre).

Bár Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata eddig még nem nyújtott be pályázatot a fent említett két uniós forrásból finanszírozott projektre, de ennek lehetősége ott van.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Nincs ilyen.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Erről   adatokkal   nem   rendelkezünk.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az aktív korúak ellátása azon hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. 2015. évtől a járási hivatalok állapítják meg a szigorú jogosultsági feltételek vizsgálatát követően. 2015-ben a rendszeres szociális segélyt az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás váltotta fel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás biztosításának feltétele egy naptári éven belül legalább 30 nap foglalkoztatási jogviszony igazolása. 2015. március 1-jétől az átalakítást követően az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai és a felelősségi körök egyértelműen elváltak, a segélyezési rendszer átláthatóbbá vált, amely így megfelelőbben tud reagálni a helyi, térségi problémákra, valamint jobb lefedettséget biztosít a helyben lakó rászorulóknak számára. Az állami felelősségi körben kötelezően biztosítandó ellátások szabályait továbbra is a szociális törvény tartalmazza, hatáskör a járási hivatalokhoz került, finanszírozásuk teljes mértékben a központi költségvetésből történik.

Az önkormányzatok által biztosítandó ellátások jogosultsági feltételeit, összegét az önkormányzatok maguk állapítják meg, ezáltal az önkormányzatok lehetősége nő a helyi közösség szociális biztonságának erősítésére, a szociális támogatások megfelelő biztosítására. Az ellátások finanszírozását az önkormányzatok elsősorban saját adóbevételeiből teremthetik meg, emellett a központi költségvetés továbbra is támogatja az alacsony adóerő-képességű települések szociális feladatainak ellátását.

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata a mindenkor érvényes törvényi előírásoknak, illetve a helyi szociális ellátásokról szóló 8/2013. (III.26.) önkormányzati rendeletében foglaltaknak megfelelően részesíti támogatásban a rászorulókat.

A rendelet alapján igényelhető támogatási formák:

1. Pénzbeli ellátások

- a. települési támogatás
- b. újszülött támogatás

Kérelemre vagy hivatalból **települési támogatásban** részesíthető az a személy, aki önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni, és az alkalmanként jelentkező nem várt többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához,

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

---

iskoláztatáshoz, óvodáztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadásokhoz – miatt anyagi segítségre szorul, és a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum 250%-át, egyedülálló esetben pedig az öregségi nyugdíjminimum 300%-át.

A természetben nyújtott települési támogatás formája lehet: élelmiszercsomag, élelmiszervásárlási utalvány, közüzemi díjak kifizetése, a személyes gondoskodás körébe tartozó ellátás térítési díjának kifizetése.

A települési támogatás egyszeri összegének felső határa alkalmanként és segélyezettenként 25.000,- Ft. Egy naptári éven belül ugyanaz a család, illetve személy összesen négy alkalommal részesíthető támogatásban, beleértve a természetben nyújtott települési támogatás összegé is.

A **temetési költségek enyhítésére települési támogatás** nyújtható kérelemre annak a személynek, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költsége viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti, amennyiben az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum összegének 300%-át (85.500,- Ft), egyedül élő esetében 400%-át (114.000,- Ft).

A támogatás összege nem lehet kevesebb a helyben szokásos legolcsóbb temetés költségeinek 10%-ánál, de elérheti annak teljes összegét, ha a temetési költségek viselése a kérelmezőnek vagy családjának a létfenntartását veszélyezteti. A helyben szokásos legolcsóbb temetés költsége 250.000,- Ft.

A települési támogatás iránti kérelmet a halálest időpontjától számított 60 napon belül kell előterjeszteni.

A támogatás természetbeni szociális ellátás formájában is nyújtható közvetlenül a temetkezést végző gazdálkodó szervezet, vállalkozó felé történő utalással.

A **lakhatás költségeinek viseléséhez települési támogatás** nyújtható. Részletezése lentebb található.

A **rendszeresen jelentkező gyógyszerköltség terheinek viseléséhez települési támogatás** nyújtható annak a személynek, akinek igazolt havi gyógyszerköltsége az öregségi nyugdíjminimum 20%-át meghaladja, feltéve, ha családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum 300%-át, egyedül élő esetében 400%-át. A gyógyszerköltség igazolására gyógyszertárban kiállított nyugta elfogadható. Egy naptári éven

belül személyenként maximum 3 alkalommal állapítható meg, a támogatás éves összege személyenként a 60.000,- Ft-ot nem haladhatja meg.

Az Önkormányzat az újszülött gyermek érkezésével kapcsolatos családi kiadások enyhítésére **újszülött támogatást** állapít meg. Jövedelemtől függetlenül egyszeri pénzbeli támogatás biztosítható annak a szülőnek, ahol a gyermek születését megelőzően legalább egy éve a kérelmező szülő gyenesdiási állandó lakóhellyel rendelkezik, igazolhatóan életvitelszerűen a településen él a család, és a támogatás megállapításakor a gyermek gyenesdiási állandó lakos. A támogatás összege gyermekenként 40.000,- Ft.

Köztemetés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 48.§-a értelmében a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete - a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül - gondoskodik az elhunyt személy közkölségen való eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodott.

A köztemetés elrendelése esetén a temetés költségeinek megtérítése alól részben vagy egészben különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén az önkormányzat mentesítheti az eltemettetésre köteles személyt.

Különös méltánylást érdemlő körülmény:

- a család egy főre jutó nettó jövedelme az öregségi nyugdíj összegét (28.500 nem haladja meg, vagy
- egyedülálló esetén jövedelme az öregségi nyugdíj 150%-át (42.750,- Ft) nem haladja meg, vagy
- a családban kettő, vagy több kiskorú eltartásáról gondoskodnak.

Természetben nyújtott szociális ellátások

Az adott pénzbeli ellátás tekintetében az egyes pénzbeli ellátások egészben vagy részben, természetbeni szociális ellátás formájában nyújtható.

Természetbeni ellátás különösen az élelmiszer, a tankönyv, a tüzelő segély, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetése, valamint a családi szükségletek kielégítését szolgáló, gazdálkodást segítő támogatás.

Az önkormányzat a következő természetben nyújtott szociális ellátásokat állapítja meg:

- a. pénzbeli ellátás, mely természetben is nyújtható
  - települési támogatás
- b. köztemetés
- c. házi segítségnyújtás igénybevételéért fizetendő térítési díj támogatása
- d. karácsonyi élelmiszercsomag

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata évi egy alkalommal a község 75 éven felüli lakóit anyagi és szociális helyzet vizsgálata nélkül élelmiszercsomaggal támogatja.

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata a településen élők részére egyszeri tűzifa juttatást nyújt szociális rászorultsága alapján.

Szociálpolitikai Kerekasztal

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata helyi szociálpolitikai kerekasztalt működtet, különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának figyelemmel kísérésére.

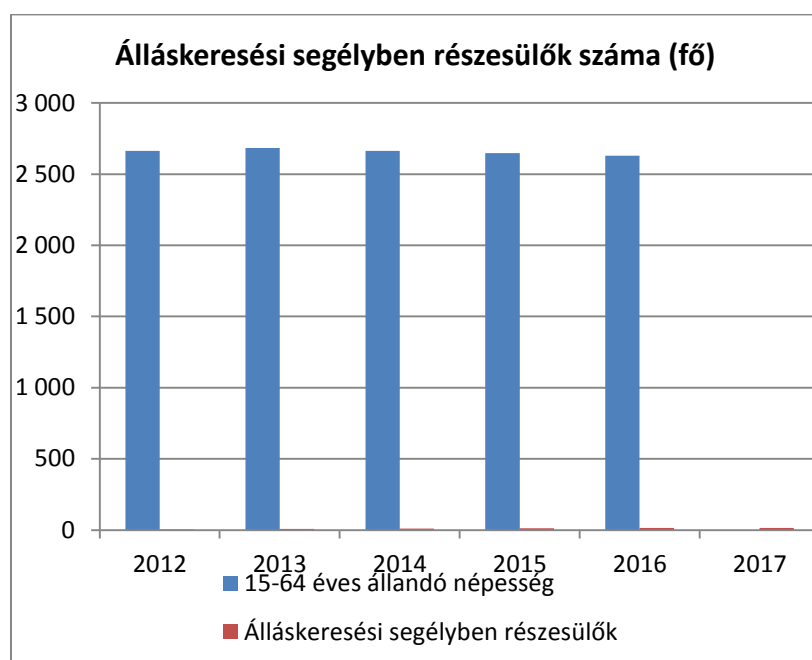
A szociálpolitikai kerekasztal tagjai az az alábbi szervezetek képviselői:

- ✓ Gödörházy Antal Alapítvány
- ✓ Alapítvány Gyenesdiás Egészségügyi Ellátásáért
- ✓ Családsegítő és Gyermejköltségi Szolgálat Zalaszentő
- ✓ Általános és Művészeti Iskola
- ✓ Napközi Otthonos Óvoda
- ✓ Nőklub
- ✓ Evangélikus Szeretetotthon.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	2 663	4	0,1%
2013	2 684	9	0,3%
2014	2 664	10	0,4%
2015	2 647	13	0,5%
2016	2 631	15	0,6%
2017	-	15	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

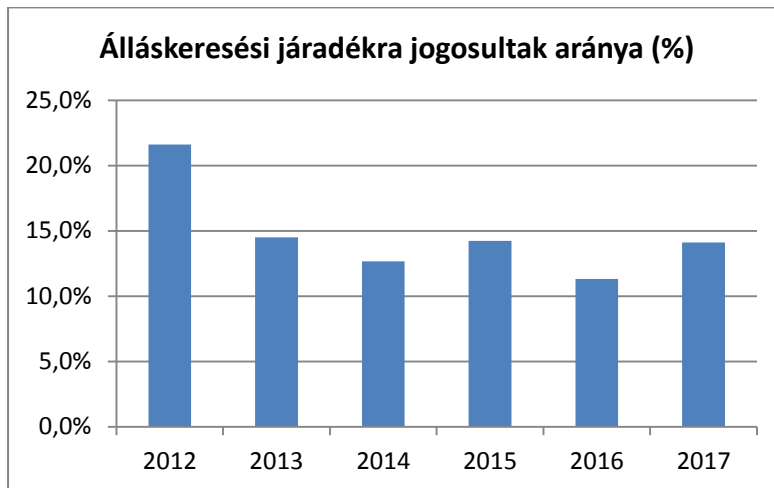
Gyenesdiáson a segélyezettek száma minimális.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők (TS 1301) száma	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2012	127	28	21,6%
2013	133	19	14,5%
2014	97	12	12,7%
2015	86	12	14,2%
2016	66	8	11,3%
2017	66	9	14,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

Az álláskeresési járadékra jogosultak száma minimális, ingadozást mutat.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	23		0,86%		0,00%
2013	28		1,03%		0,00%
2014	20		0,73%		0,00%
2015	17	2	0,65%		0,00%
2016	14	3	0,52%		0,00%
2017	10	n.a.	#ÉRTÉK!		0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korúak ellátása a munkanélküli ellátásból kikerült személyek részére megállapítható járási hivatali támogatás. A vizsgált időszakban a jogosultsági feltételek jelentősen változtak ugyan, ennek ellenére elmondható, hogy a rendszeres szociális segélyben részesülők száma csökken, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők aránya azonban minden évben emelkedik.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	1 709							
2013	1 722							
2014	1 732							
2015	1 744							
2016	1 765							
2017	n.a.							

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Nincsenek bérlakások.

b) szociális lakhatás

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	60	n.a.
2013	46	n.a.
2014	35	n.a.
2015	35	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincsenek.

e) lakhatást segítő támogatások

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakhatás költségeinek viseléséhez települési támogatás nyújtható annak a személynek, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum 200%-át, egyedül élő esetében 250%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Egy hónapra jutó összege 5.000,- Ft, egy évre kell megállapítani, kezdő hónapja a kérelem benyújtásának napja, a havi támogatást teljes összegben kell folyósítani.

Települési támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

f) eladósodottság

Komoly problémát jelent napjainkban az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő, vagy alacsony jövedelmű idős, vagy többgyermekes családok esetében. A lakosság eladósodását mutatja a hivatalhoz érkezett Végrehajtó Irodák által küldött hirdetések száma is.

Az önkormányzat a vonatkozó szociális jellegű szolgáltatással nem rendelkezik, az állampolgárok az állami segítségnyújtás több módja közül választhatnak.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Gyenesdiás településnek lakott külterülete nincs. Gyenesdiáson az elmúlt öt évben szinte folyamatos volt a hiányzó közművek kiépítése, melyhez a pénzügyi források, pályázati támogatások, valamint önkormányzati és lakossági hozzájárulások felhasználásával voltak biztosítottak.

Megállapítható, hogy a nagyközség közműves infrastruktúrája ivó- és szennyvíz, földgáz, távbeszélő hálózat, elektromos energia vonatkozásában megfelel az EU-s előírásoknak.

A települési közműrendszerek többsége regionális vezeték, melyek a közvetlen régió egy részét is kiszolgálják. Fejleszteni kellene azonban a csapadékvíz-elvezetés és kezelés rendszerét. Gyenesdiás vízellátása megoldott, az igények kielégítése a tervekben foglalt növekedést figyelembe véve is teljes körűen megoldható. A legnagyobb problémát a regionális vezeték elöregedése, illetve közvetlen beépítése okozza.

A település teljes infrastruktúrával ellátott, kiépítettségi mutatói nagyközségi összevetésben kiemelkedőek és számos hazai város mutatóit meghaladják. A vonalas közmű infrastruktúra szempontjából Gyenesdiás az országos viszonyokat tekintve is kiemelkedő értékeket mutat. A településre a villamosenergia az 1950-es évek közepén érkezett, az ivóvízellátás és szennyvízelvezetés az 1960-as évektől folyamatosan, ütemenként épült ki. A gáz gerincvezeték 2000-ben került településszinten megvalósításra.

A kábeltelevízió és a vonalas telefonszolgáltatás is elérhető a település 95%-án, 1991 óta.

Ivóvízellátás

A vízvezetékeket a település lakossága nagyrészt önrőből és az önkormányzat által nyújtott segítséggel, nagy erőfeszítések árán építették ki, rekonstrukciója folyamatos.

A jövőben cél a néhány helyen fennmaradt, úgynevezett cérnavezetékek teljes felszámolása. A regionális vezetékrendszer „kibélelése” részben elkészült, a jövőben KEOP pályázati támogatással tovább folytatódik.

Szennyvízelvezetés

A település szennyvízhálózata elválasztó rendszerű, legnagyobbbrészt kommunális eredetű a keletkező szennyvízmennyiség, minimális az ipari szennyvíz. A szennyvízhálózat hossza: 30,5 km. A Balaton vízminőség-védelméért folytatott tevékenységek következtében és az önkormányzat hathatós intézkedéseinek eredményeképpen jelentősen megnőtt a közcsonnába bekötött ingatlanok, lakások száma. 2011-ben ez az érték már 97,5 % volt (1659 db), jelenleg 1708 db lakóegység rendelkezik szennyvízbekötéssel, mely 98%-os aránynak felel meg.

A talajterhelési díjak bevezetésével a szennyvízbekötések 2000-2010. között jelentősen megemelkedtek, ezáltal a vízminőség is nagy mértékben javult, a lakosok nagyobb ösztönzést éreztek az ingatlanuk csatornahálózatba történő bekapcsolására. A Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., mint szolgáltató biztosítja a szennyvízelvezetés és -tisztítás műszaki, minőségi feltételeit. A szennyvíz elvezetésére Balatonederics és Keszthely között kiépített, regionális szennyvízátemelő-rendszert üzemeltet 13 db szennyvízátemelő gépházzal. Az irányítás automatizált, SCADA rendszer segítségével megoldott.

A település prognosztizálható fejlődése következtében a jövőben keletkező többletszennyvizek elvezetését és tisztítását a rendszer nagy biztonsággal el tudja látni.

Csapadékvíz-elvezetés

A csapadékvíz-elvezetés a település mintegy 20%-án megoldott. Az elmúlt években két pályázati támogatásból közel 6,0 km hosszú zárt és 2 km nyílt csapadékcsatorna épült.

A zárt csatornaszakaszok jól üzemelnek, karbantartottak. A nyílt árkok nagyrészt karbantartottak, kb. 800 fm hossz még tisztításra, profilozásra vár.

A település egésze rendelkezik komplex csapadékvíz-elvezetési vízjogi engedéllyel.

Amennyiben pályázati lehetőségek adódnak, az önkormányzat ezeket megragadva próbálja javítani a csatornázottság helyzetét.

Villamosenergia-ellátás közvilágítás

A településen a villamosenergia 1955-ben jelent meg, azóta folyamatosan bővítették, fejlesztették a hálózatot. Gyenesdiás energiaellátását a Keszthely 120/20 kV kapacitású állomás biztosítja, a szolgáltató az E.ON Áramhálózati Zrt. A transzformátorállomások a Keszthely és Balatonederics 20 kV-os légvezeték- és földkábel hálózatról kapják az ellátást. A helyi villamosenergiát fogyasztó helyek száma 2474 db (100%), melyek részére az évente szolgáltatott villamos energia 5308 MWh.

A fogyasztók teljes száma 2690. A közvilágítás 2015-ig előregedett, részben nátrium lámpás, részben kompakt fénycsöves világítótestekkel volt megoldva, melynek korszerűsítéséről Gyenesdiás képviselő-testülete 2015 őszén döntött. A döntés lényege volt, hogy az elavult hálózatot új, energiatakarékos LED technológiájú lámpatestekkel kell felváltani.

A lámpatestek cseréjére – pályázat és ESCO típusú konstrukció szerint – 2016-ban került sor. A lámpák cseréjével 35-40%-os költségmegtakarítás ért el a település a közvilágítási díjakból. A beruházás során a korábbi 694 db lámpát lecserélték LED kivitelűre, továbbá a gyűjtőutakon és a kevésbé megvilágított utcákban besűrítést alkalmaztak további 90 db lámpatest elhelyezésével.

A településre az elkövetkezendő években további, jelentős számú lámpa felszerelést irányzott elő az önkormányzat, hogy a közterület-megvilágítottság, folyamatosan minőségibb értéket érjen el.

Gázellátás

Gyenesdiáson 2000-ben épült meg a gázellátó hálózat, a fogyasztók száma akkor 875 db (55%) volt, ami azóta folyamatosan emelkedik. Jelenleg 1397 db háztartás rendelkezik gázellátással, ami 80,1%-os mutatónak felel meg. Itt fontos megjegyezni, hogy a 432 db üdülőből csak kevés rendelkezik bekötéssel az idényjellegű használat miatt, azonban az állandó lakásszám ellátottsági aránya ~95%. A szolgáltatást az E.ON Közép-dunántúli Gázhálózati Zrt. biztosítja.

Az elsődlegesen a földgáz biztosította fűtést és melegvíz előállítását folyamatosan a megújuló energia váltja fel a településen.

Hírközlés, kábeltelevízió

A településen a hírközlő hálózatot a Magyar Telekom Zrt. üzemelteti, a kábeltévét pedig a Vonyarcvashegy-Gyenesdiás Kábeltelevízió Kht. A helyi vezetékes telefonellátottság a keszthelyi digitális központ üzembe helyezésével (1990-ben) viszonylag gyorsan megoldódott. A kábeltévé hálózatot 755 háztartásban használják, a vezetékes telefont pedig több mint 1000 lakóegységben. A helyi telefonhálózat körzetszáma 83. A kábeltévé és a telefon együtt, közös munkaárcok kialakításával került kiépítésre. A településen elérhető a mikrohullámú internet is a Z-NET jóvoltából. A 2016-ban meghirdetett Digitális Jólét Programhoz a település felkészülten csatlakozott. Jelenleg Gyenesdiáson 646 ügyfél rendelkezik vezetékes internettel a Magyar Telekom hálózatán, melyen 2014-től 50 megás adatforgalmi csomag is elérhető. A műholdas SAT TV ügyfélszám 272, a 4G LTE lefedettség a nagyközségben 55%-os.

A mobilhálózatok jó lefedettséggel rendelkeznek, így a mobiltelefon használatát megbízhatóvá teszik.

Közlekedési infrastruktúra

A közlekedési infrastruktúra ellátottsága szempontjából Gyenesdiás az országos átlag feletti helyzetet mondhat magáénak. Két nemzetközi viszonylatban is fontos tengely (M7 és 84. sz. főút), valamint egy országos jelentőségű főútvonal közvetlen környezetében elhelyezkedve kedvező a település megközelíthetősége.

Az M7-es autópályához kapcsolódóan a gyorsforgalmi, valamint az M76 útvonalak jövőbeni fejlesztésével, továbbá a vasútvonalak korszerűsítésével és a 71 sz. főút rekonstrukciójával Gyenesdiás a térség egyik fontos csomópontjává válik. A település könnyen megközelíthető közúton, vasúton (Közvetlen vonatközlekedés biztosított Budapestről Keszthely irányába, ahonnan csatlakozással lehet eljutni a településre a Keszthelyt Tapolcával összekötő, 26. számú vonalon keresztül. A településnek két vasúti megállója van.), illetve légi közlekedés útján is, a Sármelléken üzemelő repülőtér felől.

Autóbuszsal történő megközelíthetőség: Megközelítőleg 550 belföldi autóbuszjárat érinti Keszthelyt és Hévízt, így Gyenesdiáson is számos távolsági busz megáll. Keszthelyről helyi járatok közlekednek a településre.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Gyenesdiáson telepek és szegregátumok nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Gyenesdiás közigazgatási területén két felnőtt házi orvos, egy gyermek házi orvos, védőnői szolgálat, iskola-egészségügyi ellátás és fogorvosi alapellátás működik.

Amíg a házi orvosokra, házi gyermekorvosokra jutó lakosok száma országosan 1566 fő, Zala megyében 1599 fő, addig Gyenesdiáson ez az arányszám 1332 fő, ami nemcsak a minőségi alapellátás mutatója, hanem előrevetíti a jövőbeni lakosság szám emelkedése miatti zavartalan ellátás lehetőségét is.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás			
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	n.a.	1	1
2013	n.a.	2	1
2014	n.a.	2	1
2015	n.a.	2	1
2016	n.a.	2	1
2017	n.a.	2	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Felnőtt házi orvosi ellátás

A lakosság szám folyamatos emelkedése az egészségügyi alapellátás fejlesztését is szükségessé tette. 1989-től Gyenesdiás közigazgatási területe egy felnőttorvosi körzethez tartozott. 2013. évben a rendelő mindennapos túlzsúfoltsága, az egyre nagyobb napi betegforgalom indokoltá tette a településen a két felnőttorvosi körzet kialakítását, így **jelenleg két körzetben gondoskodnak a házi orvosi alapellátásról.**

Az önkormányzati tulajdonban lévő rendelőben 2 fő vállalkozó házi orvos praktizál, 1-1 fő asszisztenssel, illetve 1 fő technikai személyzettel. 2014-től a rendelő a környék házi orvosi

praxisaihoz viszonyítva — egyedülálló módon — közel 5 millió forint értékű ultrahangos vizsgálóberendezéssel rendelkezik, amely a hazai körülmények között a legkorszerűbbek közé tartozik.

Házi gyermekorvosi ellátás

4.3 pont alatt lesz ismertetve.

Fogorvosi ellátás

Gyenesdiáson a fogászati alapellátás 1992 óta biztosított, melyről egy fogszakorvos gondoskodik, aki egyben az iskolafogászati feladatokat is ellátja.

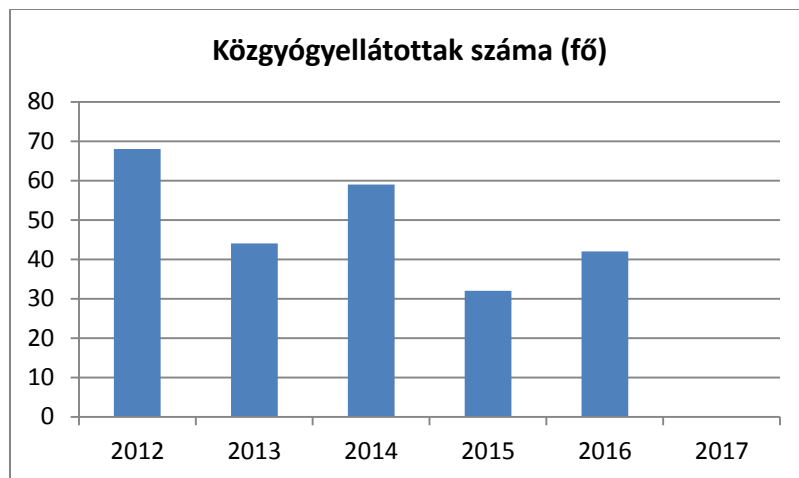
Gyenesdiás településen van csecsemőtanácsadás, amelyet a védőnő végez minden hét csütörtöki napján 13.00-14.00 óráig.

A betegek szakellátása és sürgősségi ellátása a Keszthelyi Városi Kórházban biztosított.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	68
2013	44
2014	59
2015	32
2016	42
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	n.a.	n.a.	-
2013	n.a.	n.a.	-
2014	n.a.	n.a.	-
2015	n.a.	n.a.	-
2016	n.a.	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás és az ápolási díj jogosultsági feltételei az utóbbi években jelentősen megváltoztak, mindkét ellátásban csökken, illetve változó az ellátottak száma.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A gyenesdiási kisgyermek a védőnői szolgálat rendelőjében az életkorúknak megfelelő kötelező szűrővizsgálatokon részt vesznek, az egy hónapos, három hónapos, hat hónapos és egy, kettő, három, négy, öt és hat éves státuszvizsgálatok keretében. A szűrőprogramok pl. a pszichomotoros, mentális fejlődés vizsgálatára, látás, hallás és beszéd fejlődésre terjednek ki. Három éves kortól ezen felül eszközös hallásvizsgálat, vérnyomásmérés és mozgásszervek vizsgálata történik. A kiszűrt eseteket a háziorvoshoz, illetve fejlesztő pedagógushoz irányítja a védőnő.

A gyermekek látásélességi vizsgálatára is lehetőség van. Bármely probléma esetén nemcsak a háziorvoshoz és fejlesztő pedagógushoz, hanem szakorvoshoz is irányíthat a védőnő. Népegészségügyi szűrőprogram keretében évente mammográfiás szűrésre kapnak behívót a 45-65 év közötti nők, ennek koordinálását a háziorvosok végzik.

A felnőtt lakosok a Keszthelyi Városi Kórház által nyújtott szűrési programokat vehetik igénybe, kell bejárni szűrővizsgálatokra. Keszthelyen, mint a térség központi településén

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A Zalaegerszegi Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Rehabilitációs Bizottság javaslata alapján a kisgyermekes esetleges fejlesztése a Keszthelyi Zöldmező utcai Általános Iskolában történhet, pszichomotoros, logopédiai, szenzomotoros fejlesztés területén. A gyenesdiási óvodában és iskolában lehetőség van gyógypedagógus és pszichopedagógus igénybevételére azoknál a gyermekeknél, ahol ez szükséges. A szülők ezzel a lehetőséggel néha a védőnő és család gondozó javaslata ellenére sem élnek, ezért fontos feladata a védőnőnek és a család gondozónak a szülők meggyőzése a szolgáltatások igénybevételére.

A keszthelyi Városi Kórházban is működik fejlesztő és rehabilitációs szolgáltatás. A rehabilitációs osztály a kórház „A” épületének I. és II. emeletén helyezkedik el. Az Ady Endre utca felőli bejáraton a kórház udvarán keresztül juthatnak el az akadálymentesített főbejárathoz, illetve kerekesszékekkel legegyszerűbben Karmelita templom felől közelíthető meg az osztály. 3 illetve 2 ágyas, fürdőszobás, akadálymentesített kórtermek biztosítják a kényelmet a rehabilitációs ellátás ideje alatt. Az osztály mindkét emeletén ebédlő, szociális helység és kezelőhelységek segítik a rehabilitációs szakellátást. Az emeletek megközelítésére lift és lépcső is rendelkezésre áll. A rehabilitációs osztály 50 ágyszámmal rendelkezik. Jól felkészült rehabilitációs team várja a 18 év feletti gyógyulni vágyókat. Az osztályra felvett páciens részére egyénre szabott rehabilitációs tervet állítanak fel figyelembe véve a sérülés mellett a társbetegségeket. A keszthelyi Városi Kórház rehabilitációs osztálya kapcsolatot tart a társszakmákkal és az alapellátásban dolgozókkal, a civil-és önszervezetekkel.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat által fenntartott konyha nemcsak az óvodások, az iskolások étkeztetését, hanem a szociális étkeztetési feladatokat, a munkahelyi étkezéssel és vendégétkeztetéssel együtt látja el.

A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendeletben megfogalmazott szabályok betartásával főz a konyhánk. Az étrendet is e szabályok figyelembevételével állítjuk össze, így az egész napos étkezésben részesülő gyermekek korcsoportonkénti energiaszükséglete biztosított. A tájékoztatási kötelezettségünknek az étlap közzétételével eleget teszünk. A naponta biztosítandó élelmiszerek, élelmiszercsoportok tekintetében a tej és tejtermékek, a zöldség vagy gyümölcs és a gabona alapú élelmiszerek jogszabályban meghatározott mennyiségére figyelünk. A cukor és só mennyiségére vonatkozó szabályok figyelembevételével készíti el a konyha az ételleket. Az ételmezésvezető a friss zöldség és gyümölcs beszerzésére nagy figyelmet fordít, ez a heti többszöri alkalommal történő árurendeléssel biztosított.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata Képviselő - testülete kiemelt figyelmet szentel a sporttevékenységek és a sportolás által a testmozgás, az egészséges életmódra nevelés, a személyiség és közösségfejlesztés, szabadidő hasznos eltöltése tevékenységekhez való hozzájutás segítésére.

Gyenesdiási Bölcsőde és Óvoda: A sport foglalkozásokra az óvodai tornatermében és az óvoda udvarán van lehetőség. Az óvoda udvarán elhelyezett játékok segítik a gyermekek mozgásfejlesztését.

Kárpáti János Általános Iskola és Művészeti Iskola: A 2009-es fejlesztést az tette lehetővé, hogy az önkormányzat sikeres pályázattal 200 millió Ft-ot nyert iskolabővítésre. Ekkor került kialakításra a táncterem, sok más terem, helyiség és egy aula kialakítása mellett.

A továbbiakban még egy tornacsarnok megépítése jelent kiemelt feladatot. Az iskola tanulócsoportjainak száma, a településen működő sport szakosztályok sikere (röplabda, kézilabda, foci, asztalitenisz) már indokolja a kicsi alapterületű tornaszoba helyett egy nagyobb tornacsarnok építését. Önkormányzatunk „Test és Lélek” – Egészség- és művészetfejlesztés a gyenesdiási Kárpáti János Általános és Alapfokú Művészeti Iskolában című pályázatot (száma: EFOP-4.1.2-17-2017-00105) nyújtott be. Fejlesztési terület: B típusú tornaterem és hozzá kapcsolódóan 300m² táncterem kialakítás hozzá kapcsolódó kelléktárral, vizesblokkokkal, tanári- és diák öltözőkkel, mozgássérült mellékhelyiséggel

- 4 új tanterem kialakítása a jelenlegi épülethez kapcsolódóan egy új építményrészben
- külső iparművészeti- és technika szaktanterem a szükséges vizesblokkokkal
- az új építésként létrejövő fejlesztések eszközökkel való felszerelése
- régi tanteremek felújítása, nyelvi labor létrehozása

Reméljük, hogy 2019/2020. évi iskolai év kezdetén elindulhat a kivitelezés.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Településünkön működő szociális alapszolgáltatások:

- család- és gyermekjóléti szolgálat
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeri házi segítségnyújtás
- szociális étkeztetés

Családsegítés

Az önkormányzat az Sztv. 64-65. §-ban foglaltak szerinti családsegítéssel kapcsolatos feladatait társulási formában látja el a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Zalaszántó, Fő u. 3. sz. alatti központtal heti két napon (kedd és csütörtök). A szolgáltatást igénylők az önkormányzat helyiségében fenntartott irodában kereshetik fel problémájukkal a családgondozót. A családgondozó jelzőrendszert működtet, ahol havi rendszerességgel megbeszélik a problémákat és az ebből adódó feladatokat. A feladatellátás érdekében napi kapcsolatot tart az intézményekkel és a feladatellátásban érintettekkel.

Szociális étkeztetés

A szociális étkeztetést az önkormányzat főzőkonyhája biztosítja munkanapokon. Az étkeztetést igénylők kérelmüket a polgármesterhez terjeszthetik be. A szociális étkeztetést egyre több nyugdíjas, illetve más jogosultság alapján rászorult veszi igénybe.

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak vagy eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen:

- a) koruk,
- b) egészségi állapotuk,
- c) fogyatékságuk, pszichiátriai betegségük,
- d) szenvedélybetegségük,
- e) hajléktalanságuk vagy
- f) egyéb körülményeik miatt.

Az étkeзде vezetője gondoskodik az étkeztetés biztosításáról a képviselő-testület által a polgármesterre átruházott hatáskörben hozott egyszerűsített határozat alapján.

Szociális étkezés igénybevétele esetén szociálisan rászorult személy az, aki kora, egészségi állapota, fogyatékosága, pszichiátriai betegsége, szenvedélybetegsége, hajléktalansága, valamint életkörülményei miatt erre rászorul.

Az étkeztetési térítési díj összegét a képviselő testület, mint fenntartó minden év március 31-éig állapítja meg.

Az étkeztetés térítési díjának összegéről az intézmény ellátási területén élő lakosságot – a helyi újságon keresztül - a jegyző minden év április 20-áig tájékoztatja.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybevevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

Az önkormányzat az Sztv. 63. §-ban foglaltak szerinti házi segítségnyújtással kapcsolatos feladatait társulási formában látja el a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központtal.

Jelzőrendszeri ház segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Az önkormányzat az Sztv. 65. §-ban foglaltak szerinti jelzőrendszeres házi segítségnyújtással kapcsolatos feladatait társulási formában látja el a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központtal.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nincs olyan információnk, hogy bármely szolgáltatás nyújtásakor a szolgáltatást igénybevevőt hátrányos megkülönböztetés, vagy az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése érte volna.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata a **BURSA ösztöndíjprogramhoz** való csatlakozással mind a szakmához jutást, mind a felsőfokú tanulmányok elvégzését segítő ösztöndíjba részesítheti az arra rászoruló fiatalokat. Az Önkormányzat 2017. évre vonatkozóan is csatlakozott az Ember Erőforrások Minisztériuma által elindított „Bursa Hungarica” Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz.

Az ösztöndíjpályázatot az Emberi Erőforrások Minisztériuma a szociális helyzetük miatt rászoruló egyetemi és főiskolai hallgatók („A” típusú), valamint felsőoktatási intézménybe jelentkezni kívánó fiatalok részére („B” típusú) hirdette meg. Az „A” típusú pályázat esetén az ösztöndíj időtartama 10 hónap, azaz két félév, a „B” típusú pályázat esetében hat félév.

A 2017. évre kiírt pályázati fordulóban összesen **21** db pályázat érkezett papír alapon és elektronikus formában.

A pályázati kiírásban meghatározott feltételeknek valamennyi pályázat megfelelt.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Sokrétű értelmes, szabadidős tevékenységek lehetőségét nyújtja, a József Attila Művelődési Ház és Könyvtár. Gyenesdiás közösségi életének egyik jelentős színtere, hiszen a művészeti élmények (kiállítások) mellett az önképzés és az önkifejezés fontos helyszíne is. Különböző klubokban, művészeti csoportok tevékenységeibe a lakosok 20-30%-a rendszeresen bekapcsolódik. Rendszeres programjai között minden korosztály, minden réteg megtalálja a számára megfelelő programot. A fogyatékkal élők számára is jól megközelíthető, teljes körűen akadálymentesített.

A József Attila Klubkönyvtár feladatköre:

- **Könyvtári tevékenység:** a nyilvános könyvtár a Községházához kapcsolódó épületben, központi helyen található, heti 5 napos nyitva tartással, **e-Magyarország ponttal (nyilvános internet elérési pont) látja el feladatát.**

- **Helyi közművelődés:** az évenként ismétlődő rendezvények szervezése, lebonyolítása — Magyar Kultúra napja, Költészet-napja, Népmese napja, különböző kiállítások (évi 10-12), — író-olvasó találkozók, könyvbemutatók, tudományos és ismeretterjesztő előadások, művészeti bemutatók, előadások (nyári programokban is), közösségi rendezvények (mint fánkparti, süteménysütő versenyek, kemencés sütések, amatőr helyi alkotók kiállítása, családi nap, stb.), évfordulós és önkormányzati-települési ünnepek (Háborús hősök, Március 15-e, Nőnap, Szent István nap, Október 23-a, Mikulás, Karácsony, kitüntetés-átadás,

testvérkapcsolati rendezvények, Öregek napja stb.).

- **Helyi öntevékeny csoportok**, amatőr művészeti együttesek, Gyenesdiási Népdalkör, Gyenes Néptánc Együttes, Községi Kórus, Színjátszókör, Népi kismesterségek Szakköre (szövőszakkör), Nőklub/Nyugdíjasklub, Jógatorna klub, Dalárda, Varázshangok az Egészségért Egyesület (játsszóházai, klubfoglalkozásai révén), Magyar Vándor Klub, Kertbarát kör tevékenységének segítése. A művészeti csoportokkal kapcsolatos irányító, fenntartó tevékenységet a Gyenesdiási Köz-Kultúra Alapítvánnyal közösen végzi.

- **A turistaszezon kulturális programokkal történő kiszolgálása** – Pünkösdi szezonnyitó, Keszegfesztivál, Borfesztivál, Szüreti Vigasságok, Burgonya nap, Községházi esték, komolyzenei koncertek.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A település etnikai szempontból homogénnek mondható. Magát romának való személy nincs Gyenesdiáson. Etnikai jellegű konfliktus nincs a településen.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A település lakossága az adományozásban – mind tartós élelmiszer, mind ruhanemű, mind anyagi támogatás – a felmerülő szükségekben első felhívásra egy emberként fog össze. A Családsegítő és Gyermejköltségi szolgálaton keresztül kapcsolatban vagyunk a Máltai Szeretetszolgálat keszthelyi csoportjával, a Magyar Vöröskereszttel, az Ökumenikus Szeretetszolgálattal.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A községben nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nehezen találnak munkahelyet	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, kibővítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek száma emelkedést mutat Gyenesdiáson, az utolsó évben tapasztalható lassú csökkenés oka a korábban elemzett születések csökkenése. A korosztályos megoszlás a bölcsődei-óvodai-iskolai férőhelyek kialakításának tervezésekor adhat segítséget.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Gyenesdiáson a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	n.a.	4
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	3	n.a.
2017	n.a.	n.a.

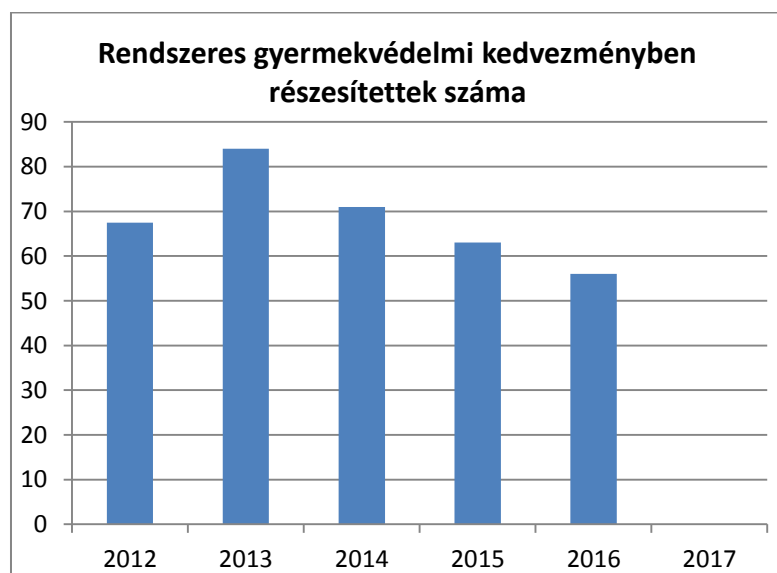
Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	68
2013	84
2014	71
2015	63
2016	56
2017	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata települési támogatásként biztosítja a gyermekekre tekintettel megállapított átmeneti önkormányzati segélyeket.

Önkormányzatunknak fontos a szociálisan nehéz körülmények között élő családok támogatása.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének egyik alapvető feltétele az egészséges étkezés. A munkanélküliséggel küzdő családokban az anyagiak miatt, sőt a nagyon sok munkát vállaló szülőknél is megfigyelhető, hogy időhiány miatt gyermekeik részére nem tudnak naponta friss és megfelelő egészséges táplálékot (főtt ételt) biztosítani. Mindezek miatt nagyon nagy a jelentősége a gyermekek egészséges intézményi étkeztetésének. Mind a Gyenesdiási Bölcsőde és Óvodában, mind pedig a Kárpáti János Általános és Alapfokú Művészeti Iskolában a gyermekek étkeztetésének feltételei adottak.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak mind az óvodában, mind pedig az iskolában ingyenes étkeztetésben részesülnek.

Az önkormányzat kiemelt céljai között szerepel az ebédlő bővítése, hiszen az igénybevevők magas száma miatt az utóbbi években sajnos problémát jelent az iskolai tanulók ebédeltetése.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A település idegenforgalmi vonzerejének köszönhetően – az intézmény speciális vonásaként – nem magyar állampolgárságú tanulók (oroszlány, német, belga állampolgárságú) is tanulnak az iskolában. A Gyenesdiási Bölcsőde és Óvoda vonatkozásában orosz állampolgárságú kislányokról van tudomásunk.

Arra vonatkozóan, hogy Gyenesdiáson hány olyan gyermek van, aki nem magyar állampolgár nincs adatunk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Gyenesdiás Nagyközségben szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs, ezért nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött álláshelyek (TS 3201)	védőnői száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	2		
2013	2		
2014	2		
2015	2		
2016	2		
2017	n.a.		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői gondozási tevékenység Gyenesdiáson két körzetben működik azon családok körében, ahol várandós és gyermekágyas anyja, illetve 0-6 éves korú gyermek él.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012					1
2013					1
2014					1
2015					1
2016					1
2017					n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A **házi gyermekorvosi szolgálatot** 1 fő házi gyermekorvos és 1 fő asszisztens alkotja, mindketten közalkalmazotti jogviszonyban látják el tevékenységüket, munkájukat 1 fő technikai személyzet segíti. A gyermekorvos területi ellátási kötelezettséggel végzi még 3 település (Gyenesdiás, Vonyarcvashegy és Balatongyörök községek) gyermekorvosi, iskola-egészségügyi (2 iskola), óvodai (3 óvoda) és bölcsődei (1 bölcsőde) egészségügyi alapellátását is. A minél magasabb színvonalú ellátás érdekében az önkormányzat 2017. évben új gyermekorvosi rendelő építését kezdte meg, a beruházás befejezésének várható ideje: 2019. tavasza. Az új rendelőben a gyermekorvos és védőnői szolgálat nyer elhelyezést, a második ütemű fejlesztést követően pedig a fogorvosi ellátás is ebben az épületben folytatható.

Gyenesdiáson és Vonyarcvashegyen naponta van betegrendelés 1,5-1,5 órában, így folyamatos a napi orvosi ellátás három órában a betegek részére, szerdán pedig egy óra betegrendelés van Balatongyörökön, 11:30-tól 12:30-ig. Az iskolai szűrővizsgálatokat keddi napokon biztosítottak Vonyarcvashegyen, csütörtöki napokon pedig Gyenesdiáson a délelőtti órákban. Csecsemő tanácsadás mindhárom községben van: kedden 13-14-ig Vonyarcvashegyen, csütörtökön Gyenesdiáson, míg Balatongyörökön minden negyedik hétfőn 11.30-12.30-ig. Betegrendelésre időpontot telefonon is kérhetnek a betegek.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

3.6. c) pontban ismertetve.

d) gyermekjóléti alapellátás

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beíratott gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	1	28		
2013	1	24		
2014	1	24		
2015	1	24		
2016	1	24		
2017	1	26		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Bölcsődei ellátás

A bölcsődei ellátás a 10.000 fő feletti település önkormányzatainak kötelező feladata. A Gyenesdiáson élők részéről jelentkező igényeknek megfelelően **2007. évben az önkormányzat – a kisgyermekes édesanyák munkavállalási esélyeinek javítása érdekében - önként vállalt feladatként elindította az egycsoportos bölcsődét.** A bölcsőde az óvoda tagintézménye, szakmailag elkülönült egysége.

2011. szeptemberétől az óvoda melletti ingatlanon felépült az új bölcsőde külső megjelenésében is hívogató és egyedi épülete, ahol **már két csoportban, 24 férőhelyen fogadja az intézmény a három éven aluli kisgyermekeket.**

Az intézmény **alapfeladata** a családban nevelkedő három éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelése.

Alapfeladaton túli szolgáltatásai a szószoba-használat, időszakos bölcsődei elhelyezése, játszócsoport működtetése.

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

A bölcsőde épülete és felszereltsége megfelel a mai kor követelményeinek, kialakított helyiségei magas színvonalú szolgáltatást biztosítanak, mint például csoportszoba (2db), fürdőszoba (2 db), gyermeköltöző, babakocsi-tároló, akadálymentesített WC, fényterápiás szoba, tálalókonyha, felnőtt öltöző, tornaszoba. Az intézmény két csoportjában összesen 5 fő kisgyermeknevelő látja el a gyermekek gondozását, munkájukat 1 fő takarító és 1 fő kisegítő munkakörben foglalkoztatott segíti.

Az intézmény **erős térségi szerepkörrel** rendelkezik, hiszen 2016. évben hat kisgyermek más településről érkezett, ez az igénybevevők 25%-a.

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő bölcsődei férőhelyek száma (összes)	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati (munkahelyi, stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	24			n.a.
2013	24			n.a.
2014	24			n.a.
2015	24			n.a.
2016	24			n.a.
2017	26			n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői, vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

Az Önkormányzat jogszabályból eredő feladatainak az alábbiak szerint tesz eleget:

- A települési támogatást a helyi szociális ellátásokról szóló 8/2013. (III.26.) önkormányzati rendelet alapján biztosítja.
- Személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében:

gyermekjóléti szolgáltatást biztosít a zalaszántói központú Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat működtetésével.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben a Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat szolgáltatásait lehet igénybe venni.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Napjainkban aktívan csak a labdarúgó, az asztalitenisz és a röplabda szakosztály működik, a sportélet alapvetően az általános iskolában és sportlétesítményeknél, illetve a helyi sportegyesületeknél összpontosul.

A településen 1950 óta működik futballcsapat és ahhoz kötődő sportélet. Az eltelt évtizedek alatt a csapat több névváltozáson és átalakuláson ment át, 1986 óta viselik a Kinizsi SK nevet.

A labdarúgó sportkörnek összesen hét korcsoportban van csapata. Jelenleg megye I., megye III. és női megye I., valamint utánpótlás csapattal rendelkezik. A sportkör aktív sportolóinak jelenlegi létszáma 118 fő.

Az utánpótlás (U7, 9, 11, 13, 16, 19) korosztályban a szakmai munka eredményeként a létszám jelentősen emelkedett, ezekben a korosztályokban túlnyomó részt a Kárpáti János Általános Iskola tanulói sportolnak.

Gyenesdiáson a szervezet röplabdaoktatás 2008-ban a Kinizsi SK berkein belül működő röplabda szakosztályban kezdődött el, melynek vezetése elfogadta azt a célkitűzést, hogy olyan térségi egyesületté, röplabdabázissá váljon a szakosztály, ahol minden röplabdázni vágyó gyerek, fiatal és az idősebb korosztály is megtalálja a helyét és olyan feltételeket kap, ami ezt a sportot széles körben népszerűsíti.

2012-ben átalakításra került a röplabda szakosztály. A Kinizsi Sk-ból kiválva, önálló egyesületként alakult meg a Nyugat-Balaton Regionális Sportcentrum Egyesület, megtartva mind a terem-, mind a strandröplabda szakosztályt. Olyan térségi, régiós röplabdaközpontot kívánnak létrehozni, ahol minden röplabdázni akaró gyermek és felnőtt megtalálja a neki megfelelő edzési és játszási lehetőséget, akár hobbi, akár a magasabb versenysportolás szinten. Elsősorban az utánpótlás nevelésre helyezik a fő hangsúlyt, a legfiatalabbakkal, a 8-10 éves gyermekekkel kezdik el a röplabdaoktatást — felmenő rendszerben — azzal a céllal, hogy a tehetséges gyerekek fejlődése folyamatos, töretlen legyen.

A strandröplabda mellett a teremröplabdában is kiváló, országosan elismert eredményeket értek el a csapatok. Az utánpótlás-nevelés csúcsát jelentő, serdülő (U16) csapat bekerült a döntőbe, olyan neves klubok közé, mint a Vasas, Békéscsaba vagy az UTE. **Az aktív sportolók létszáma 47 fő.**

Az asztalitenisz szakosztály jelenleg a NB II. dél-nyugati csoportjában szerepel, megyei felnőtt és serdülő csapattal is rendelkezik. Edzéseiket és versenyeket részben az általános iskola tornatermében tartják. **Az aktív sportolók létszáma 19 fő.** A legjobb eredményeiket 2014-ben érték el, NB II. szintig jutva.

A **Gyenesdiási Asztalitenisz Egyesület** több játékosa is aktív tagja a mozgássérültek nemzeti válogatott keretének, a serdülő csapat rendszeres résztvevője a diákolimpiának.

Sportlétesítmények

- **Sportpark**

A park területén két darab szabványos méretű füves pálya található, a főpálya körül salakos futópálya került kialakításra. A főpálya öntözése automata öntözőrendszerrel, az edzőpályáé pedig öntöző kocsival megoldott. 2011-ben új sportöltöző került átadásra, a pályák között 250 férőhelyes lelátó helyezkedik el. 2017-ben egy 50 x 90 méteres, nagyméretű műfüves pálya készült el.

- **Iskolai műfüves pálya**

Az iskola területén található egy 20x40 m-es műfüves labdarugó pálya és egy szabványos kézilabda pálya. Az általános iskola épületéhez tervezett tornacsarnok egy környezettudatos beruházás, mely egy 20x40 m-es küzdőteret és egy három részre osztható tornatermet foglal magában.

- **Diási Játékstrand, Gyenesi Lidóstrand**

A Diási Játékstrandon négy, a gyenesi strandon egy darab strandröplabda, valamint egy strandfoci pálya várja a sportolni vágyókat.

Mindkét strandon számos sportolásra alkalmas pálya található (pl.: lánitenisz, streetball, ping-pong asztalok, sakk).

- **Nagymező – Erdei tornapálya**

A Nagymező Gyenesdiás külterületén, a Keszthelyi-hegységben található, amely a környék legkedveltebb kirándulóhelye, ahol kiépített szalonnasütők, focipálya, esőbeálló, drótkötél csúszda, a Festetics-kilátó, az elhagyott kőbánya és egy erdei tornapálya várja a látogatókat.

A keleti oldalán lévő erdőben vezet végig egy 1,3 km hosszú, 16 állomásból álló tornapálya.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata intézményeiben a gyermekétkeztetés biztosított, melyet minden esetben a Gyvt. vonatkozó rendelkezései szerint nyújtunk. Hétvégi gyermekétkeztetést nem tudunk biztosítani.

Szünidei étkeztetés a nyári táborok keretében a résztvevők részére minden esetben biztosított. 2016. január 1-től a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek déli meleg főétkeztetése az iskolai tanítási szünetek időszakában, illetve az óvoda zárva tartása idején - a szülő kérelmére - biztosított a gyermekek 18. életévének betöltéséig.

Az általános iskolába járó tanulók részére az állam ingyenesen biztosítja a tankönyveket.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Gyermekekkel kapcsolatos hátrányos megkülönböztetésről az önkormányzat felé nem érkezett bejelentés. Az önkormányzat és intézményeiben figyelembe veszik az egyenlő bánásmód követelményeit.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata lehetőségei szerint igyekszik támogatni a rászoruló családokat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az óvoda története közel 50 évet ölel fel. Az intézmény épülete, szerkezeti felépítése, elnevezése számos változást, fejlesztést élt meg az elmúlt időszakban.

A Gyenesdiási Bölcsőde és Óvoda 1968-ban nyári óvodaként kezdte meg működését, 1972 szeptemberétől egész évben nyitva tartó óvodává vált. 1976-tól már kettő, 1980-tól három csoporttal rendelkezett. Később a gyermeklétszám folyamatos növekedése miatt a 75 férőhelyes óvoda is kicsinek bizonyult, ezért 1998-ban az ismételt bővítési és átalakítási munkálatokat követően már négy csoportban folyt a nevelőmunka, 2004 szeptemberétől pedig már öt csoportban fogadta az intézmény a gyermekeket.

2007-2013 között Gyenesdiás és Várvolgy települések közös Intézményfenntartó Társulásban működtették óvodáikat, 2011-2013. között pedig Zalavár település is csatlakozott az intézményhez. 2007-ben a nagyközségben élő nagyszámú kisgyermekesek részéről jelentkező igényeknek megfelelően **önként vállalt feladatként elindította az egycsoportos bölcsődét, mely ma már térségi jelleggel más településekről is fogad gyermekeket.**

2009 szeptemberétől a túljelentkezések miatt újabb óvodai csoport létrehozása vált szükségessé, így az intézmény ma már hat csoporttal működik.

Jelenleg az óvoda 150 férőhellyel rendelkezik, hat csoportban folyik a gyermekek nevelése, fejlesztése. Csoportonként 2 fő óvodapedagógus és 1 fő dajka dolgozik, munkájukat 1 fő pedagógiai asszisztens egészíti ki. Az intézményvezető munkáját 1 fő óvodatitkár segíti, az óvoda karbantartását 1 fő technikai dolgozó látja el. Az intézmény dolgozóinak létszáma 22 fő.

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

Az intézmény alaptevékenysége az óvodai nevelés, sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelése, óvodai étkeztetés, saját ingatlan hasznosítása, veszélyeztetett és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelése, gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatás, pedagógiai szakmai szolgáltatások („Jó gyakorlatok”).

Alaptevékenységen túl az óvoda által nyújtott szolgáltatások a TSMT torna, néptánc, judo, ovi foci, balett, angol és német nyelvoktatás, drámapedagógia, református és katolikus hittan, zeneovi, só-szoba használat.

Az intézmény tárgyi felszereltsége a szakmai követelményeknek és igényeknek kiválóan megfelel. Tágas és világos csoportszobák (6 db), öltözők (5 db), tornaterem, nyelvi terem, ebédlő, fejlesztő szoba, beteg gyermekek számára elkülönítő szoba áll a gyermekek rendelkezésére. Az udvari komplex fejlesztő játékok korszerűek, a hátsó udvar egy részét műfű borítja.

Az intézmény nevelési programjának kiemelt területe az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés.

Intézményi „Jó gyakorlatok”:

- „Zöld hetek” Zöld szemlélet elméletben és gyakorlatban,
- HANGOLÓDÓ Óvoda – Iskola Átvezető Program,
- Mozgással az egészségedért,
- Pacsirta Népdalfesztivál.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek		
Óvodai férőhelyek száma	160	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	6	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30 – 17.00	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	13	
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	13	
Gyógypedagógusok létszáma	0	
Dajka/gonozónő	6	
Kisegítő személyzet	2	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012		6	160	1	135	n.a.
2013		6	1	1	132	n.a.
2014		6	1	1	121	n.a.
2015		6	1	1	126	n.a.
2016		6	1	1	114	n.a.
2017		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A felvételnél a gyenesdiási állandó lakóhely elsőbbséget élvez. A hátrányos helyzetű gyermekek aránya 10%, ők valamennyien rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, halmozottan hátrányos gyermek nincs a gyermekek között.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Általános iskola

Gyenesdiás nagyközség területén 1871-től működik iskola, de szervezett nevelő-oktatómunkáról csak 1873 után beszélhetünk. Kezdetben egy osztályteremben oktatták az 1-4 osztályt, 1896-tól ezt az oktatási formát felváltotta a két tanerős iskola. A hatosztályos képzés 1904-ben indult el és 1945-ig tartott, azaz 1945 előtt már önálló elemi iskola működött a településen. 1945 után az országban újjászervezték a nyolcosztályos általános iskolákat és a gyenesdiási felső tagozatos gyermekek Keszthelyen és Vonyarcvashegyen tanultak, a község iskolája tagintézményként működött tovább.

1964-ben az önálló iskolát újra elindították, hiszen ekkor Gyenesdiás lélekszámát tekintve már a keszthelyi járás meghatározó településé vált, az általános iskolások száma több mint 220 fő volt.

1978 szeptemberében elkészült a gyenesdiási iskola bővítése, ekkor került egy épületen belülré az alsó és felső tagozat, ezzel az alapfokú oktatás-nevelés alapvető feltételei megteremtődtek a településen. Természetesen ez a fejlődési folyamat tovább folytatódott. Számos bővítés (tetőtér és tornaszoba építés, 1985) és fejlesztés (igazgatási tér 2010, hőszigetelés 2015) következtében ma már egy korszerű fűtési rendszerrel, modern infokommunikációs hálózattal és tágas közösségi terekkel rendelkező, teljesen akadálymentes épület áll rendelkezésre az alapfokú oktatás számára.

A 2007-2013-as időszakban intézményfenntartó társulás keretében Várvolgy Község Önkormányzata és Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata közösen oldotta meg kötelező közoktatási feladatait. A társulás székhelye Gyenesdiás volt, Várvolgy telephellyel. Gyenesdiáson 1-8. évfolyamon párhuzamos osztályokban, Várvolgyön 1-4 évfolyamon összevont osztályokban folyt az alapfokú oktatás, összesen 21 tanulócsoportban. Az intézmény fenntartói feladatát 2013. január 1-től a Klebesberg Intézményfenntartói Központ vette át, 2017. január 1-től pedig állami működtetésbe került.

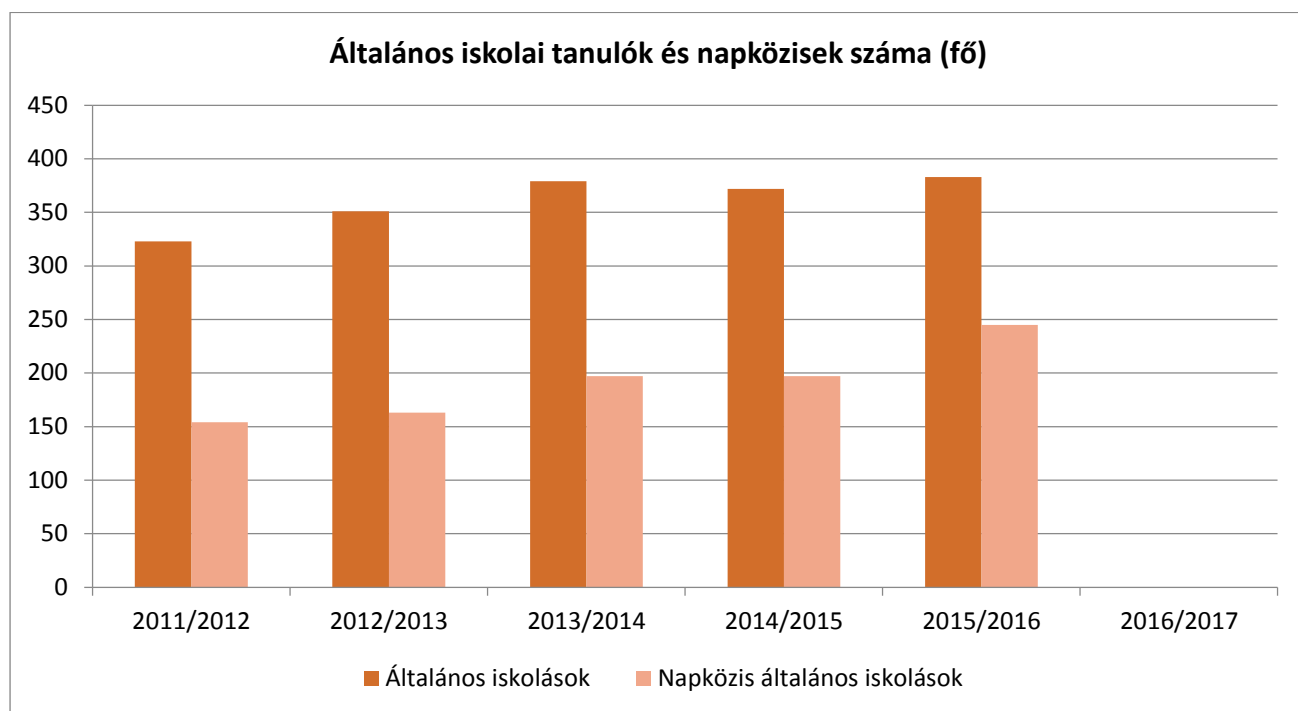
Az iskolában jelenleg 2017. évben 408 diák tanult. A nebulók többsége gyenesdiási lakos, de érkeznek tanulók a környező településekről: Vonyarcvashegyről, Balatongyőrökről, Keszthelyről, Hévízről, Balatonkeresztúrról és Zalaszentőrtől is. A bejáró tanítványok aránya 23%. A település idegenforgalmi vonzerejének köszönhetően — az intézmény speciális vonásaként — nem magyar állampolgárságú tanulók (oroszl, német, belga állampolgárságú) is tanulnak az iskolában.

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	154	169	323	154	47,7%
2012/2013	163	188	351	163	46,4%
2013/2014	197	182	379	197	52,0%
2014/2015	197	175	372	197	53,0%
2015/2016	205	178	383	245	64,0%
2016/2017	n.a.	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Halmazottan hátrányos tanuló nincs az iskolában, a hátrányos helyzetű tanulók és SNI tanulók aránya alacsony, megjegyzendő, hogy a hátrányos tanuló többsége nem a gyenesdiási állandó lakóhellyel rendelkező tanulók közül kerül ki.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	n.a.	16	1
2012/2013	n.a.	17	1
2013/2014	n.a.	17	1
2014/2015	n.a.	17	1
2015/2016	n.a.	17	1
2016/2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

2013. szeptember 1-től a járási illetve megyei átszervezések miatt hiányos lett az ellátás az SNI-s gyermekek, valamint a pszichológus és a logopédus tekintetében.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Az intézményben hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés nem történt, szegregáció nincs.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Tekintettel arra, hogy településünkön egy bölcsőde, egy óvoda és egy iskola működik, ezért a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában megmutatkozó eltérések nem jelenhetnek meg az intézmények között.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	52
2012/2013	40
2013/2014	38
2014/2015	36
2015/2016	46
2016/2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A felmérés e részénél a korábbi megállapításokat lehet ismételni, Gyenesdiáson nem alakult ki szegregált terület.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A felmérés azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi problémát nem tárt fel a településen.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szünidő alatti programok	Meglévő programok továbbfejlesztése, kibővítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 51 %-a nő (1995 fő);
- a női lakosok több mint fele (56%) 19-65 éves tehát aktív korú (1131 fő);
- aktív korúak ellátásában részesülők aránya: 48 %;
- közfoglalkoztatásban résztvevő nők aránya: 35%;
- ápolási díjban részesülők aránya 100%;

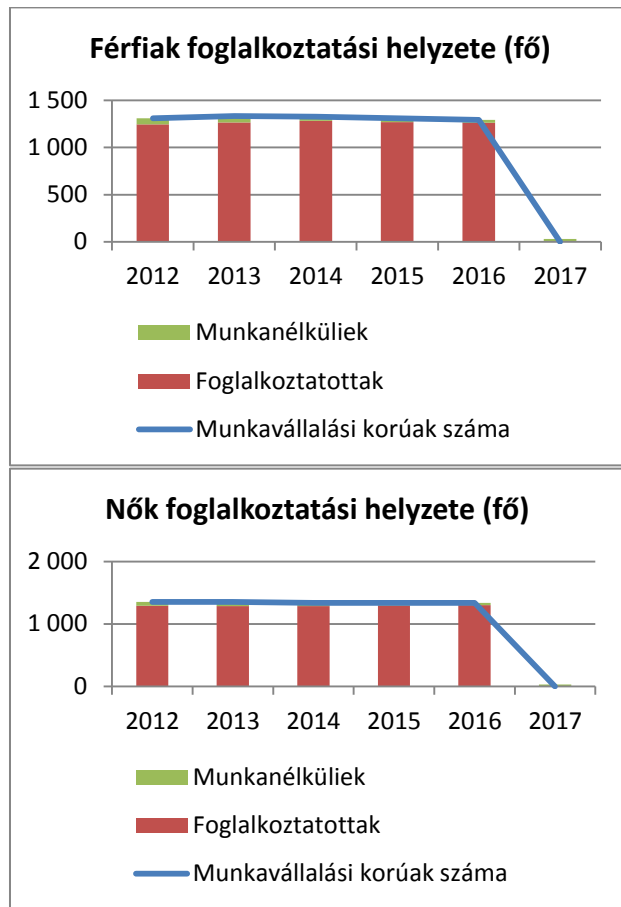
A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban mindvégig 50 % feletti.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	1 308	1 355	1 246	1 290	62	65
2013	1 332	1 352	1 266	1 286	66	67
2014	1 327	1 337	1 284	1 284	44	53
2015	1 309	1 338	1 267	1 294	42	44
2016	1 292	1 339	1 261	1 304	31	35
2017	n.a.	n.a.	-	-	33	33

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

A nők veszélyeztetettek a képzettség elavulása tekintetében, mivel a családgondozás miatti rövidebb-hosszabb munkamegszakítás következtében a korábban megszerzett ismereteik elavulnak.

Atipikus foglalkoztatásról nincsenek adatok, pedig a nők számára leginkább a rugalmas munkaidő-beosztás, a részmunka, távmunka lehetősége jelenti a családbarát jelzőt, illetve segíti elhelyezkedésüket.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkaerőpiacról történő kiesés nem csak és nem elsősorban a szaktudás elavulása miatt jelent nagy hátrányt a kisgyerekes nőknek. Fontos probléma lehet a kapcsolati háló gyengülése, ám a szakmai, munkahelyi kapcsolatok ápolása segítheti a visszatérést. A statisztikai adatokból megállapítható, hogy az alacsony végzettséggel rendelkező nők esélye a legrosszabb a munkaerő piacon történő elhelyezkedés szempontjából.

Az álláskereső nők, akik nem rendelkeznek megfelelő végzettséggel azokon a Zala Megyei Kormányhivatal Keszthelyi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály által meghirdetett képzések segíthetnek.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Alacsony iskolai végzettséggel akár nőnek, akár férfinak meglehetősen csekély a lehetősége. A legtöbb alacsonyan kvalifikált nőt a közfoglalkoztatásban foglalkoztatják szakértelmet nem igénylő munkakörökben. Ugyancsak jelentős azoknak a női álláskeresőknak a száma, akik rendelkeznek ugyan szakiskolai végzettséggel, de végzettségüket nem tudják megfelelően hasznosítani, mert nincs ilyen jellegű munkalehetőség, vagy éppen túlkínálat van egy-egy végzettség fajtából.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az önkormányzatunknál a törvényi előírásoknak megfelelően történik a bér megállapítása. A versenyszférában foglalkoztatott nők bérezéséről nincs információnk, de valószínűsíthető, hogy eltérés van a nők kárára. A munkavállalóknak nemétől függetlenül joga van ahhoz, hogy egyenlő értékű munkáért egyenlő bért kapjon. A két nemet az egyenlő versenyfeltételek biztosítása mellett egyenlő bánásmód is megilleti. Szükséges a női esélyegyenlőség érdekében a nőkre szabott foglalkoztatási programok kezdeményezése, családbarát munkahelyek létrehozása, a család és a munkahely összeegyeztetésének biztosítása érdekében, a gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése a 0-3 éves korosztály napközbeni felügyeletének biztosításával. A szociális biztonsági rendszerek megfelelő kialakítása, szülői szabadság biztosítása a terhes nők a gyermekágyas és szoptató anyák munkahelyi biztonságának javítása.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők (TS 3201) száma	0-3 év közötti gyermek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	2		0
2013	2		0
2014	2		0
2015	2		0
2016	2		0
2017	n.a.		-

Forrás: TeIR és helyi
adatgyűjtés

A családtervezés, anya-és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor. Az anya- és gyermekgondozás településünkön a házi orvos és védőnő feladatellátásában megoldott.

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Gyenesdiáson a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsődei férőhely minden igényt kielégít, várólista nincs.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás településünkön nincs. Krízishelyzetben területi ellátási kötelezettsége a zalaegerszegi intézményeknek van.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. Településünkön a nők helyi közéletben betöltött szerepe elfogadhatónak mondható. Az Önkormányzati képviselő testületébe 1 nő került beválasztásra, a Pénzügyi Bizottságban 2, a Környezetvédelmi és Településfejlesztési Bizottságban 1 hölgy található. Az Önkormányzat köztisztviselőinek közel 90%-a, a közalkalmazottainak majdnem 100%-a nő. Ha az önkormányzati intézmény hálózat felső vezetését vizsgáljuk, akkor 67%-uk hölgy. A Gyenesdiási Közös Önkormányzati hivatal vezető jegyző személye is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. Gyenesdiáson civil szervezetek, védőnői játszótér, gyermek- és családi programokat, számos színvonalas programot szervez az érdeklődőknek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A felmérés azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi problémát nem tárt fel a településen.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Képzés hiánya	Munkahelyteremtés, képzések számának növelése
Gondot okoz a családnyák részére a munkaidő beosztás	Rugalmas munkahelyek kialakítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

E fejezet indítója egy Sütő András idézet: „Önmagát becsüli meg minden nemzedék azáltal, hogy tudomásul veszi: a világ nem vele kezdődött.”

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama

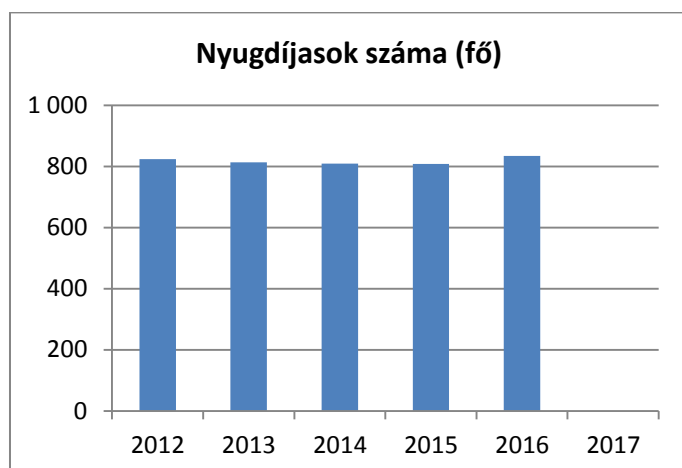
Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	336	488	824
2013	331	482	813
2014	320	489	809
2015	319	489	808
2016	335	499	834
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

Az időskorúak aránya évről-évre a lakosságszám emelkedésével párhuzamosan nő. A KSH adatai szerint 2011. évben Gyenesdiáson 234 férfi, 323 nő részesült öregségi nyugdíjban, az öregségi nyugdíjak átlagos összege (férfi: 112.659,-Ft, nő: 91.598,-Ft) meghaladta az országos adatokét (férfi: 104.000,-Ft, nő: 81.984,-Ft. Hozzá tartozói ellátásban 1 férfi, 29 nő részesült, rokkantsági és rehabilitációs ellátásban 39 férfi és 45 nő. Időskorúak járadékában Gyenesdiáson 1 személy részesül, ő nyugdíjszerű ellátásra nem jogosult.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

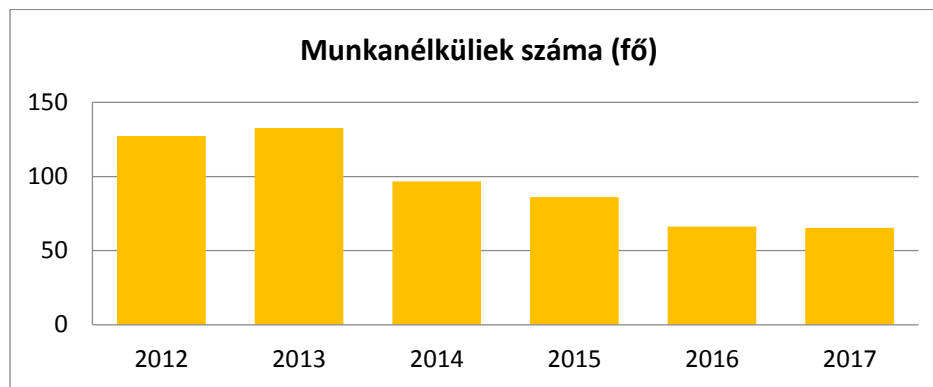
a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkeznek.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek (TS 1010 és TS 1011) száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	127	24	18%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	133	31	23%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	97	26	27%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	86	30	35%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	66	22	34%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	66	24	36%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A nyugdíjasok nagy része kiveszi a részét az unokák nevelésében, támogatást nyújtva ezzel a fiataloknak. Megfigyelhető, hogy hasznosan szeretnék elfoglalni magukat, részt vesznek a fejlődésben, többen közülük részt vesznek a már többször szervezett számítógépes tanfolyamokon. Nyugdíjas klubba járnak, énekléssel, olvasással, tv nézéssel ütik el az időt.

A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztnek, így biztosítva az aktív időskort. Önkormányzatunk Képviselő-testülete kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe. Nyugdíjas Klubnak megfelelő helyiséget biztosít, kirándulást és Idősek Napját szervez részükre.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A nyugdíjas korúak esetében már csak ritkán fordul elő foglalkoztatás, és ha igen akkor inkább pozitív diszkrimináció által. Az 55 év felettiéknél előfordulhat hátrányos megkülönböztetés, ezért kellett bevezetni a védett kor intézményét és adókedvezménybe részesíteni azt a vállalkozót, aki

55 év felettiakat alkalmaz. Ilyen megkülönböztetésről azonban konkrét adat nem áll rendelkezésünkre.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősek ellátását segíti az időskorúak járadéka, a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek a saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át, az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át, illetve az egyedülálló, 75. életévet betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

Az időskorúak járadékának havi összege

a) jövedelemmel nem rendelkező jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a, egyedülálló esetén 95%-a, 130%-a

b) jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az a) pont szerinti összegnek és a jogosult havi jövedelmének a különbözete.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	650	n.a.	-
2013	694	n.a.	-
2014	745	n.a.	-
2015	794	n.a.	-
2016	816	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	1
2013	1
2014	1
2015	1
2016	2
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális étkeztést igénybe vevők száma emelkedik. Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata a megalakulása óta biztosítja a szociális étkeztést a településen élők részére az önkormányzati étkezde közreműködésével. Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről gondoskodik, akik azt önmaguknak vagy eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

A szociális étkeztést igénybevevők az ellátás igénybevételével olyan „otthon maradást segítő” ellátásban részesülnek, amellyel az ellátott otthonában történő életvitele fenntartható. A szociális étkezés biztosításával az önkormányzat hozzájárul, hogy a jóval költségesebb ápolást, gondozást nyújtó intézménybe csak akkor kerüljön az ellátott, ha a szociális étkezés igénybevételével sem biztosítható tovább otthonában történő ellátás.

A szolgáltatást igénybe vevők többsége időskorú és egyedül élő. Az étkeztést a helyi étkezde biztosítja, az igényektől függően helyben fogyasztással, elvitellel vagy lakásra történő szállítással. A szállítás önkormányzati személygépkocsival történik.

Idősek részére szervezett nappali ellátás településünkön nem megoldott.

Az evangélikus egyház fenntartásában lévő **Kapernaum Szeretetotthon** 1934-ben kezdte meg működését Gyenesdiáson. Kezdetben lelkészüdülőként, belmissziói otthonként működött, konferenciák, lelkigyakorlatok, népfőiskolai gyakorlatok kedvelt helyszínévé. 1953-ban nyugdíjas lelkészek, lelkész házaspárok szeretetotthonává alakult, de megtartotta üdülő jellegét is.

Az intézmény teljes épülete vagy új, vagy teljesen felújított, korszerű. Az otthonban kialakításra került egy speciális intenzív ápolási és demens felügyeleti részleg is.

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

A folyamatos fejlesztéseket és korszerűsítéseket követően a szakellátás férőhelyeinek száma folyamatosan emelkedik, **jelenleg 47 fő időskorú személy otthoni ellátását szolgálja az intézmény, dolgozóinak száma 22 fő. A lakók közül a legnagyobb arányban (40%) a járás más településeiről érkeznek, de az ország egész területéről megfigyelhető beköltözés.**

A jelenlegi lakók közül mindössze 1 fő élt korábban is Gyenesdiáson, így az intézmény **térségi szerepköre** vitathatatlan.

Az intézmény átlagot meghaladó minőségű elhelyezést biztosít modern, kétszintes épületben (1500 m²), berendezése és az általa nyújtott szakellátás megfelel a legmagasabb elvárásoknak.

Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás által fenntartott Szociális Szolgáltató Központ látja el a településen a házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatait. A jelenleg gondozott 14 fő időskorú személy ellátását egy gondozónő biztosítja. Az ellátás hatékonyságának és színvonalának javítását szolgálja, hogy a társulással kötött egyedi megállapodás alapján az önkormányzat személygépkocsit biztosít a gondozónő munkájához, melynek költsége teljes mértékben az önkormányzatot terheli.

Jelzőrendszer készülék 10 fő egyedül élő időskorú személy otthonában nyert kihelyezést. Az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás folyamatos készenléti rendszerben működik. A diszpécserközpont segélyhívás esetén - a segítséget kérő nevének, címének és az egyéb rendelkezésre álló információknak a közlésével - értesíti a készenlétkben levő gondozót, aki rövid időn belül az ellátott lakásán megjelenik és segítséget nyújt.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	13 714	n.a.	2
2013	1	14 019	n.a.	2
2014	1	13 765	n.a.	3
2015	1	14 078	n.a.	1
2016	1	14 487	n.a.	1
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

Az idősek a kulturális szolgáltatásokhoz teljeskörűen hozzáférhetnek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A felmérés azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi problémát nem tárt fel a településen.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek többsége magányosan él, a hozzátartozóknak nehéz megoldani, hogy napközben gondoskodni tudjanak ellátásukról	Idősek nappali ellátásának bevezetése
Az idősek gyakran válnak bűncselekmény áldozatává	Áldozattá válás megakadályozása, Polgárőrség növelése, kamerarendszer számának növelése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos emberek a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportjai közé tartoznak, hiszen a fogyatékos személyek jelentős részének helyzetét nem csupán saját egészségi állapota, hanem a társadalmi előítéletek, valamint az akadálymentesség hiánya is jelentősen nehezíti.

A népesség fogyatékoság-típus szerinti megoszlását vizsgálva elmondhatjuk, hogy a legjelentősebb a mozgáskorlátozottak aránya, őket követik a látássérültek és a hallássérültek, majd pedig az értelmi fogyatékosok.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékoságban szenvedők aránya.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 13 ezer fogyatékkal élő ember van Zala megyében.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
33	48
37	47
35	45
33	44
33	46
n.a.	n.a.

a) *fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)*

A fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetősége még gyermekcipőben jár. A munkahelyek akadálymentesítése terén sok a kíváncsi. Voltak pályázatok a fogyatékkal élők részére, de a regisztráció olyan követelményeket írt elő a munkahely akadálymentesítése szempontjából, hogy a pályázók köre leszűkült.

A jó példák ellenére több cég van, aki inkább kifizeti az államnak a járulékot, mint fogyatékkal élő embereket alkalmazzon.

Az esélyegyenlőség a gyakorlatban hátrányt szenved.

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során a fogyatékkal élő személyeknek számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001.évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód megsértése nem fordult előtelepülésünkön.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	n.a.		
2013	n.a.		
2014	n.a.		
2015	n.a.		
2016	n.a.		
2017	n.a.		

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

Önálló életvitelt támogató helyi intézmény nincsen a településen. Egyre kevesebb az az intézmény országosan, ahol a fogyatékosokkal élőknek lakhatást tudnak biztosítani. Amíg a család vállalja és biztosítani tudja a lehetőséget, mert fontos a családi környezet, addig ez a legjobb formáció. Ha a szülők elhalnak, vagy már nem tudják vállalni a fogyatékos személy gondozását, akkor már nagyon nehéz az érintett személy ellátásának, elhelyezésének megoldása.

Legközelebb Keszthelyen működik a Máltai Szeretet Szolgálat Gondviselés Háza, amely nappali intézet és foglalkoztató.

Szükség esetén a szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást is igénybe tudják venni.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek ellátásait a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság, a Magyar Államkincstár, illetve a Járási Hivatal állapítja meg, ezért erről pontos adatok nem állnak a rendelkezésünkre.

A **fogyatékosági támogatás** a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. Fogyatékosági támogatásra jogosult az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású, illetve hontalanként elismert látási -, hallási -, értelmi -, mozgásszervi fogyatékos, autista, kromoszóma-rendellenesség miatt súlyos vagy középsúlyosnak minősíthető és ez a fogyatékos állapot tartós vagy végleges, továbbá a fogyatékos személy önálló életvitelre nem képes, vagy mások állandó segítségére szorul. A súlyosan fogyatékos állapot megállapítását az orvosszakértői szerv végzi. A járási hivatal a benyújtott háziorvos által kiállított beutalót és orvosi dokumentációt megküldi Budapest Főváros Kormányhivatala III. Kerületi Hivatal Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Főosztály felé, amely megvizsgálja, hogy az igénylő súlyosan fogyatékosnak minősül-e. Amennyiben a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció nem alkalmas a minősítés elvégzésére, az említett főosztály a támogatást igénylőt a fogyatékoság jellegének megfelelő szakvizsgálatra utalja be, illetőleg felhívhatja a bizottság előtti személyes megjelenésre is vizsgálat céljából. Amennyiben a szakértői bizottság szakvéleménye szerint az igénylő súlyosan fogyatékosnak minősül, a fogyatékosági támogatás az igénylőt az igénybejelentés hónapjának első napjától illeti meg.

A támogatás havi összege 2017. január 1-jétől

- 20.982,- Ft, ha a súlyosan fogyatékos személy hallási fogyatékos - függetlenül az önkiszolgálási képesség meglététől, vagy hiánytól -, illetve akkor is ilyen összegű a fogyatékosági támogatás havonta, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, hanem más fogyatékosága van és önkiszolgálási képessége nem hiányzik;
- 25.825,- Ft, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, hanem más fogyatékosága van és önkiszolgálási képessége hiányzik, vagy halmozottan fogyatékos..

A fogyatékosági támogatás összege évenként a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelésre kerül.

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

Pénzbeli juttatások:

- Emelt családi pótlék
- Fogyatékosági támogatás
- Rokkantsági ellátás (rokkantsági nyugdíj nincs)
- Rehabilitációs ellátás
- Adóalap csökkentés (munkavégzés során)
- Különböző egyszeri és rendszeres segélyek (önkormányzat, MEP, Nyugdíjbiztosító).

Természetben ellátások:

- Hatósági igazolvány
- Munkavállalás esetén a munkáltató egyéb bér- és járulék kedvezményei.

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők (2011. évben 39 fő), az időskorúak járadékában (2011. évben 1 fő), súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában (2011. évben 27 fő), súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén (2012. évben 4 fő), részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi intézményben fenntartású	Civil fenntartású intézményben
2012	n.a.		
2013	n.a.		
2014	n.a.		
2015	n.a.		
2016	n.a.		
2017	n.a.		

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában lévő épületeket akadálymentesítése megtörtént.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A boltok, a posta, a takarékszövetkezet épületei részben akadálymentesítettek. A kulturális és sportprogramokhoz a fogyatékos személyek is eljuthatnak egy kis segítséggel. A fogyatékos személyek lakóépületeit a családtagok általában úgy alakították át, hogy fogyatékos családtagjuk életvitelét megkönnyítsék. Ebben a Zala Megyei Mozgáskorlátozottak Szövetségének segítségét többen is igényelték.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Kis odafigyeléssel, empátiával is megoldhatók egyes akadálymentesítési problémák. Azt is látni kell, hogy nem csak a fogyatékosokkal élők, hanem a kismamák, kisgyermekesek, az idős embereknek is gondot okoz a közlekedés.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Községünkben a mozgásszervi fogyatékosok közlekedésének nincs akadálya. A közösségi közlekedés sok problémát rejt magában. A Zala Volán keszthelyi telephelyén kettő alacsony padozatú, kihúzható rámpájú autóbusz van. Nem tudják biztosítani a rehabilitációra érkező kerekesszékeseknek Hévízre, illetve Keszthelyre való megérkezését.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Gyenesdiáson fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások nincsenek. Legfőbb segítségük a szülői segítségnyújtás otthon.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Települési támogatást az önkormányzat biztosít a rendkívüli élethelyzetbe került személyeknek. Nem a tárgyhoz tartozó, de meg kell említeni a lakosság empatikus magatartását, mely nagyon szükséges a fogyatékosokkal élő embereknek. Néha egy kis emberi segítség többet jelenthet számukra, mintha valamennyi jogszabályi feltételt teljesítettük volna élethelyzetükből adódó hátrányosságuk kiküszöbölése érdekében.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A felmérés azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi problémát nem tárt fel a településen.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élők az intézményeket akadálymentesítés hiányában nem tudják megközelíteni	Akadálymentesítés megvalósítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen több civil szervezet működik, **a gyenesdiási címre bejegyzett egyesületek és alapítványok száma 24.** Több nem jogi személyiséggel rendelkező civil szerveződés is tevékenykedik, nagyobb részt valamilyen intézmény (pl. művelődési intézmény), vagy bejegyzett civil szervezet támogatásával.

Az Önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése zavartalan. Az Önkormányzat tulajdonában lévő épületeket a civil szervezetek díjtalanul használhatják, az Önkormányzat támogatja működésüket. A jó együttműködésnek köszönhetően a civil szervezetek aktívan kiveszik részüket a település közösségi életéből. Felvállalt rendezvényeik fő szervezői. A szervezetek lehetővé teszik, hogy tagjaikon túl egy-egy programhoz a település lakói is bekapcsolódjanak. Az általuk szervezett programokkal, fellépésekkel öregbítik községünk hírnevét.

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

Gyenesdiásra bejegyzett civil szervezetek

1. Mentor Közhasznú Alapítvány	13. Gyenesdiási Lovassport Egyesület
2. Asbóth Sándor Huszár és Lovas Hagyományőrző Egyesület	14. Gyenesdiási Óvodás Gyermekéért Alapítvány
3. Balatoni Civil Szervezetek Szövetsége	15. Gyenesdiási Polgárőr és Vízi Egyesület
4. Darnay Dornyai Béla Honismereti Alapítvány	16. Gyenesdiási Turisztikai Egyesület
5. Diós Települések Fesztiváljaiért Alapítvány	17. KAPERNAUM Szeretetszolgálat Alapítvány
6. Forrásvíz Természetbarát Egyesület	18. Kinizsi Sportkör
7. Gödörházy Antal Alapítvány	19. Mezőségi Őrzőkör Közhasznú Alapítvány
8. Gyenesdiás Községi Életéért Egyesület	20. Nyugat-Balaton Regionális Sportcentrum Egyesület
9. Gyenesdiási Asztalitenisz Sportegyesület	21. Varázshangok az Egészségért Egyesület
10. Gyenesdiási Fürdőegyesület	22. Vazul Lovas Baranta Hagyományőrző Sportegyesület
11. Gyenesdiási Horgász és Vízisport Egyesület	23. Yacht Egylet
12. Gyenesdiási Köz-Kultúra Alapítvány	24. Zselic Vidékfejlesztő Közhasznú Egyesület

Balatoni Civil Szervezetek Szövetsége

A 2001-ben Balatonfüreden alapított BCSZSZ ma már régiós szervezet, mindhárom tóparti megyében leteszi névjegyét. Elnöke 2005-2010 között Gál Lajos, Gyenesdiás jelenlegi polgármestere volt.

Ma huszonhat tagszervezete működik a Balaton partján, közülük feltétlenül ki kell emelni a Nők a Balatonért Egyesületet, amely húsz településen van jelen. Az érdekképviseleti tevékenységen túl környezet- és természetvédelmi, környezet-nevelési, kulturális, örökségvédelmi, közrendvédelmi, családsegítő, biogazdálkodási, valamint a turizmust is támogató tevékenységet folytatnak tagszervezeteik. A Balaton Fejlesztési Tanács munkájában tanácskozási joggal vesz részt.

Célja megvalósítása érdekében tagszervezeteivel konferenciákat, érdekegyeztető tanácskozásokat, fórumokat szervez, **együttműködik az önkormányzatokkal, a hivatalos szervezetekkel, hazai és külföldi partnereivel.** Hangoztatja, hogy civil szemmel milyen gondokat, megoldandó problémákat és milyen előrelépéseket lát a magyar tenger és a világ más élővízeivel kapcsolatban. Aktívan részt vesz az öt kontinenst átfogó környezetvédelmi hálózat, a Living Lakes munkájában is.

Forrásvíz Természetbarát Egyesület

A Forrásvíz Természetbarát Egyesület 1998. december 17-én alakult közhasznú egyesületként egy olyan önszerveződött aktív közösségből, a Forrásvíz Természetbarát Körből, amely már a kezdetekkor is több térségi megmozdulásban vett részt, illetve annak kezdeményezője is volt.

Támogató és aktív tagjaink száma – jelenleg nyolc Balaton-parti települést érintően – 37 fő, akik között megtalálható a hivatását gyakorló természetvédelmi- és vízügyi szakmérnök, építőmérnök és technikus is, akik munkájuk mellett aktívan és rendszeresen felvállalják környezetükben a mindenkori aktuális környezet- és természetvédelmi feladatokat. Létszámuk és szervezeti kapcsolataink folyamatosan bővülnek, tevékenységi körük kiterjed bármely a Nyugat-Balaton Régióon belül megtalálható (alrégió, kistérség) önkormányzatok területét érintő regionális és helyi problémákra, amelyek környezetszépítési, környezet- és természetvédelmi kapcsolódási pontokkal rendelkeznek. A feladatok koordinációja a székhelytelepülésről, Gyenesdiásról történik.

Gyenesdiási Horgász és Vízisport Egyesület

A Gyenesdiási Horgász- és Vízisport Egyesület 1993-ban alakult, fő feladata a horgászat feltételeinek megteremtése, állandó javítása. Az egyesület eleinte tagjai önkéntes munkájával, majd valamennyi önkormányzat közreműködésével, illetve Széchenyi Terv pályázati támogatással a korábban iszappal feltöltött, elhanyagolt területeket rendbe tette, Diáson és Alsógyenesben 1-1 horgásztanyát, illetve 100-100 férőhelyes csónakkikötőt hozott létre. A horgásztanyák megalakulása óta egyik fő tevékenysége azok üzemeltetése, az élővilág és a környezet (nadas) teljeskörű védelme.

Mindkét tanya jelentős szerepet játszik a település közösségi életében és a turizmusban is, gyakran más települések non-profit jellegű szervezetei számára is rendezvény helyszínként szolgál.

Az egyesületnek több, mint 200 tagja van, köztük vidékiek (kb. 110 fő) és külföldi állampolgárok (kb. 30 fő) is.

Gyenesdiási Köz-Kultúra Alapítvány

Az alapítvány magánalapítványként és közhasznúként jött létre 1998-ban. Az alapítók legfőbb feladataként a helyi öntevékeny és amatőr művészeti csoportok menedzselését, fenntartását, valamint a helyi rendezvények megszervezésében és lebonyolításában való közreműködést jelölték meg.

Az 1992-ben alakult **Gyenesdiási Népdalkör** többszörös Arany Páva Nagydíjas és aranyminősítéses, Vass Lajos Kiemelt Nívó díjat kapott, két CD-jük jelent meg. Jelentős utánpótlás-nevelést is folytat, ebben kitűnő partnere a helyi művészeti iskola.

A **Gyenes Néptánc Együttes** 20 éve gazdagítja a település kulturális életét, különböző fesztiválokon vett részt Európa több országában (Erdély, Németország, Ausztria, Lengyelország, Ciprus, Szlovákia, stb.). A magyar nyelvterület minden részéről rendelkezik koreográfiákkal, Fodor Mátyás kitűnően szerepelt a Felszállott a páva vetélkedőn, idén Aranysarkanytús táncos díjat kapott.

A **Gyenesdiási Dalárda és a Citerások** 2010-ben nyertek Vass Lajos Nagydíjat, már két saját CD-vel rendelkeznek. 2015-ben megjelent a települést bemutató zenés, dalos DVD, a Dalos körkép. A Betyárlegenda című daljátékukkal és más műsoraikkal sikereket aratnak a környékbeli fellépéseken. E közösségből alakult a **Gyenesi Négyes** csoport is, kiegészülve alkalmi, máshol is

tevékenykedő művészekkel, amatőrökkel.

A **Községi Kórus** a helyi rendezvényeken biztosítja az ünnepi hangulatot, egyházi rendezvényeken állandó szereplő, nagyrészt a népdalköri tagokból áll.

A **szövő- és népi kismesterségek és a kosárfonó szakkör** a népi kismesterség technikájával ismerteti meg az érdeklődőket – csuhézással, szövással, gyöngyfűzéssel, hímzéssel, valamint a legnagyobb érdeklődést kiváltó kosárfonással. Nyaranta néhány hétvégén kézműves tábort tart kívülállóknak is, amikor az érdeklődők az általuk választott technikákkal ismerkedhetnek meg, vagy készíthetik el saját munkájukat.

A **helyi néprajzi gyűjteményt** és az avar régészeti kiállítást az alapítvány gondozza, mutatja be az érdeklődőknek a településen lévő műemlék jellegű pásztorházban.

Gyenesdiási Fürdőegyesület

Az 1905-ben létrehozott Fürdőegylet mintájára 1922-ben alakult egyesület a Gyenesdiáson nyaralóval rendelkező tulajdonosok szervezete. 94 fő tagot számlál, de az érintett családtagok révén mintegy **500 főt mozgósítanak tevékenységük során**. Fő motivációja volt, hogy a településvezetéssel együttműködve képviselje az üdülőtulajdonosok érdekeit.

Yacht Egylet Gyenesdiás

A közhasznú egyesület 2000-ben alakult a vitorlázást kedvelők, vitorlásokkal rendelkezők részvételével. Célja egy balatoni vitorlásokikötő megépítése, a nyugat-balatoni vitorlásélet fellendítése volt. Jelenleg 57 tagja van.

A kikötő építéséhez 50 milliós támogatást kapott a Széchenyi Terv keretében, ebből és a tagok jelentős hozzájárulásából épült meg a **110 hajó kikötésére alkalmas belső öböl** és klubépület. Tagjai között akadnak szerződéses sportolók is, akik rendszeresen részt vesznek a Magyar Vitorlás Szövetség által elismert versenyeken, az országos bajnokságon több hajóegység is képviselte Gyenesdiás színeit. Az egyesület keretein belül utánpótlás nevelés is folyik, nyári diáktábort szerveznek, ahol szeretnék megismertetni a gyerekekkel ezt a sportot. Jövőbeli terveik között szerepel nemzetközi vitorlásversenyek rendezése.

2015. évben a Darányi Ignác Terv keretében 26,485 millió forint támogatást kapott az egyesület a környezetük kulturáltabb tételére, utánpótlás-nevelési eszközparkja fejlesztésre.

Gyenesdiási Turisztikai Egyesület

A 2003-ban alakult Gyenesdiási Turisztikai Egyesület önkormányzati elven működő szakmai önszervező, egyeztető, érdekvédelmi és érdekképviselői társadalmi szervezet. A közösségi összefogás célja megszervezni, összehangolni a turisztikai szereplők tevékenységét, ellátni az idegenforgalommal foglalkozó személyek és cégek érdekképviselőit, összehangolni e gazdasági szereplők tevékenységét.

A Turisztikai Egyesület, valamint annak tevékenysége részletesen Gyenesdiás gazdasági élete című fejezetben olvasható.

Varázshangok az Egészségért Egyesület

A 2007-ben alakult közhasznú egyesület célja lélektani segítségnyújtás a művészetterápia, a kreativitás és a játépszichológia közös hatásmechanizmusára támaszkodva, közösségfejlesztés, oktatás, nevelés. Az egyesület elnöke szakképzett zeneterapeuta, tagjai óvónők és művelődésszervezők.

A szervezet a helyi önkormányzattal, művelődési intézménnyel közös programokat szervez, zenebölcsit, játszóházat tart, a helyi nagyrendezvényeken is részt vesz nagyban hozzájárulva ahhoz, hogy Gyenesdiás elnyerje a családbarát önkormányzat címet. Évente körülbelül 2200 gyermekkel foglalkoznak. A Varázshangok Egyesület 2013-ban elnyerte Zala Megyei Gyermekekért Közösségi Díjat.

Gyenesdiási Nyugdíjasklub

A több mint 50 éve működő klubnak nincs szigorúan rögzített tagsága, foglalkozásain 20-30 fő vesz részt, az általuk szervezett akciókon még többen (sütés, főzőverseny, kirándulás, táncos-zenés est). Tevékenyen közreműködnek a települési programokon és a partnerkapcsolatok fenntartásában, saját kórusal szerepelnek dalversenyeken és találkozókön.

Gyenesdiási Polgárőr és Vízi Egyesület

A Gyenesdiási Polgárőr és Vízi Egyesület 2007. októberében alakult, tagjai tapasztalattal rendelkező polgárőrök. A 2011. évben rendezett országos polgárőr napon vehetett át 1 fő „Az év polgárőre”, 1 fő „Polgárőr aranykereszt” és 1-1 fő „Polgárőr ezüst és bronz kereszt” kitüntetést. Zala megyében elsőként az egyesület vehette át a „Polgárőr Község” kitüntető címet 2014-ben. 2015-ben az egyesület eszközállománya két 50cm³-es Honda robogóval bővült, illetve pályázat útján elnyert egy Suzuki Vitara személygépkocsit.

A polgárőrség jelenleg 43 taggal működik. Az egyesület iskolai, óvodai közlekedésbiztonsági akciókat szervez, bűnmegelőzési fórumokat tart a lakosság és a civil szervezetek részére. **Az egyesületnek nagyon jó a kapcsolata a Keszthelyi Rendőrkapitánysággal és a Balatongyöröki rendőrőrsrel.** A szomszédos Keszthelyi és Vonyarcvashegyi polgárőrséggel szintén szoros kapcsolata van az egyesületnek.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Községünkben nemzetiségi önkormányzat nincs. Az Önkormányzat és a katolikus egyházközség kapcsolata példaértékűnek mondható.

2010-ben Balatongyörök település filiaként a gyenesdiás-vonyarcvashegyi plébániához csatlakozott, így a gyenesdiási plébánia látja el ezt a községet is. **Központi településként Gyenesdiás vonzáskörzetéhez három település és hat templom tartozik,** mely feladatok ellátásához két kántor és három lelkipásztor kiegészítő is biztosított.

Hétköznaponként minden nap van szentmise és zsolozsma, hétfévente pedig igeliturgia vagy szentmise. A nyári turisztikai időszakban négy-öttszörös a templomot felkereső hívők száma.

A plébános munkáját segítik a diakónusok és hitoktatók. Zolcsák Miklós görög katolikus parókus nyaranta ikonfestő táborot tart a település, melynek munkái a községházán rendezett kiállításon kerülnek bemutatásra. Nyaranta a plébánia udvarán a hónap utolsó vasárnapján **családi miséken** vehetnek részt a kisgyermekesek. Az **általános iskolában** hittanoktatás folyik, a négy településről évente 30-40 elsőáldozó van.

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

Plébániahivatal épületéhez 1957-ben jutott hozzá az egyházközség az épület megvásárlásával, mely egyben a plébános lakása is.

1956-tól a **község két temetője** is a plébánia kezelésébe került mintegy 50 évre, majd a helyi önkormányzat vette át ezt a feladatot.

1993-ban a diási kápolna közelében a **Jézus Isteni Szívéről Nevezett Karmelita Nővérek** kezdték meg tevékenységüket az újonnan felépített **kolostorukban**, amely idősök otthonaként is működött.

A Keszthely környéki települések a **protestantizmust elkerülték**, az „óslakosok” ma is katolikus hívők. Gyenesdiás községben az időközben betelepült **református** hitűekből egy kb. 100 főt számláló közösség is kialakult, amely szorosan kötődik a keszthelyi lelkészséghez. Az **evangélikus** egyház Gyenesdiáson a Kapernaum révén van jelen. 1933-ban vásároltak meg egy nyaralóépületet, nagy területtel, külön balatoni lejárással, amit 1935-ben bővítettek és átalakítottak evangélikus lelkészüdlővé és szeretetotthonná.

Az intézmény országszerte ismert az evangélikus hívők körében, rangos események helyszíné.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Gyenesdiási Nagyközség Önkormányzata az alábbi társulásokban vesz részt.

Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás
Zalaszántói Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzat településünkön nincs

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A 8/a pont alatt kifejtésre került a civil szervezetek tevékenysége.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Községünkben valamennyi egyesület non-profit szervezet. A 8/a pontban tevékenységük bemutatása megtörtént.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az HEP elkészítésébe az állam által működtetett Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) szolgáltatotta az adatokat, amelyekből az alapproblémák kirajzolódtak. Az esélyegyenlőségi program készítése során széles körben bevontuk partnereinket.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az esélyegyenlőségi program egyes intézkedéseinek megvalósítását az önkormányzat az adott szakterülettel foglalkozó intézmények bevonásával végzi el vagy koordinálja.

A megvalósítás során az ütemtervet és az egyes megoldásokat a szociális kerekasztal hívatott felülvizsgálni. A szociális kerekasztal évente minimum egyszer ül össze. A végrehajtás közben a partner civil szervezetek jelzik az aktuálisan megoldandó feladatokat.

A másik visszajelzés a lakosság részéről érkezik. Az ő észrevételeiket igyekeznek majd beépíteni a programok.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	<i>problémák beazonosítása rövid megnevezéssel</i>	<i>fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel</i>
Településszintű probléma	Utak, járdák rossz minőségűek	Utak, járdák felújítása, aszfaltozása, új járda- és útépítés
	Kerékpárút hossza nem megfelelő	Kerékpárút bővítése
	Településközpont virágosításának hiánya	Virágágyak kialakítása, növényesítés, sétány kialakítása
	Meglévő iparterület nagysága nem megfelelő	Iparterület bővítése, új létesítmények létrehozása, megközelíthetőségének biztosítása
	Még több turisztikai fejlesztés szükséges	Színvonalas szálláshelyek, vendéglátóipari és szolgáltató egységek kialakítása, korszerűsítése
	Darnay-Dornyai Béla Bormúzeum udvarán karbantartás szükséges, Darnay pince állaga rossz	Bormúzeum udvarának karbantartása, pince állagmegóvása
	Lassan elfogynak a sírhelyek a temetőben	Új köztemető és ravatalozó építése
	Csapadékvíz áttereszek felújításra szorulnak, a csapadékvízvezetés terén vannak hiányosságok	Csapadékvíz áttereszek felújítása, csapadékvízvezetés megoldása
	Csekély számú rendezvény	Rendezvények (kulturális, sport) számának növelése, rendezvényeken történő részvétel
	A gyermekorvosi rendelő áthelyezése és egy fogászati szakrendelő megépítése szükséges	Gyermekorvosi rendelő, fogászati szakrendelő megépítése
	Korszerű felnőtt játszóterek és okospad hiánya	Felnőtt fitness parkok létesítése, okospadok létrehozása

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

Klímatudatosság hiánya	Helyi klímastratégiák kidolgozása, klímatudatosságot erősítő szemléletformálás
Műfüves pálya nem megfelelő infrastruktúrája	Műfüves pálya környezeti infrastruktúrája megújítása
A községben lévő sétányok száma kevés	Új sétány kiépítése
A Régi ebédlő elavult	Új ebédlő kialakítása
Művelődési Ház kinőtte magát, korszerűsítésre szorul	Korszerű, a kor kívánalmainak megfelelő Művelődési Ház kialakítása
Könyvtár bővítésre, korszerűsítésre szorul	Könyvtár bővítése, korszerűsítése, új berendezések beszerzése, könyvtári szolgáltatás színvonalasabbá tétele
A jelenlegi tornaterem túl kicsi, nem a kor kívánalmainak megfelelő	Tornaterem fejlesztés iskolabővítéssel
Hiányosságok a horgász-, lovas-, és kerékpárturizmus terén	Új együttműködés a lovassport szolgáltatókkal, kerékpárturizmus fejlesztése
Óvoda épületének, udvarának bővítése és karbantartása szükséges	Óvodaépítmény és óvodaudvar bővítése, fejlesztése, világítás korszerűsítése
Strandok folyamatos fejlesztésre szorulnak	biztonságtechnikai fejlesztések, kerítés javítás, Mozgássérült infrastruktúra beszerzése, hangosítás fejlesztése, játszópark korszerűsítése vízi élménypark, zuhanyzó, sportpályák karbantartása
Strandparkolók rendezettebbé tétele	Strandparkolók felújítása, környezetének rendezése
Horgásztanya fejlesztésének szükségessége	Új horgászközpont koncepciójának kidolgozása
Térfigyelő kamerarendszerek számát növelni kell	Térfigyelő kamerarendszerek kiépítése
Csekély a hajlandóság a rendezvények látogatása terén	Kulturális és sportrendezvényeken való részvétel fokozása
Piaci elárúsító helyek felújításra szorulnak, új üzlethelyiségek kiépítése is szükséges	Helyi termelői piac infrastrukturális fejlesztése
Nincs kialakítva kapuzat	Kapuzat kialakítása a település elején és végén térplasztikákkal, fafaragványokkal

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

	A műhely áthelyezése és gépesítése szükségessé vált	Új műhely kialakítása, gépesítése
	A malom állagmegóvása és környezetének rendbe tétele szükséges	A malom és környezetének karbantartása, rendbe tétele
	Szolgálati és szociális lakás kialakításának hiánya	Szolgálati és szociális lakás létrehozása
	Kívánalom, hogy olcsóbb, gyorsabb elérhetőbb és jobb legyen az internet	Internethálózat fejlesztése
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nehezen találnak munkahelyet	Közfoglalkoztatás tovább folytatása, bővítése
Gyermekek	Az iskolai és óvodai szünetek alatt gondot okoz a gyermek lefoglalása	Gyermekprogramok bővítése
Nők	Képzések hiánya	Munkahelyteremtés, a képzések számának növelése
	Gondot okoz a családnyák részére a munkaidő beosztás	Rugalmas munkahelyek kialakítása
Idősek	Az idősek többsége magányosan él, a hozzátartozóknak nehéz megoldani, hogy napközben gondoskodni tudjanak ellátásukról	Idősek nappali ellátásának bevezetése,
	Az idősek gyakran válnak bűncselekmény áldozatává	Áldozattá válás megakadályozása, Polgárőrség növelése, kamerarendszer számának növelése
Fogyatékkal élők	A fogyatékkal élők az intézményeket akadálymentesítés hiányában nem tudják megközelíteni	Akadálymentesítés megvalósítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek - kiemelve a felelőst
Településszintű probléma	Utak, járdák felújítása, aszfaltozása, új járda- és útépités	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Kerékpárút bővítése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Virágágyak kialakítása, növényesítés, sétány kialakítása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Iparterület bővítése, új létesítmények létrehozása, megközelíthetőségének biztosítása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Színvonalas szálláshelyek, vendéglátóipari és szolgáltató egységek kialakítása, korszerűsítése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Bormúzeum udvarának karbantartása, pince állagmegóvása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Új köztemető és ravatalozó építése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Csapadékvíz áttereszek felújítása, csapadékvízvezetés megoldása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Rendezvények (kulturális, sport) számának növelése, rendezvényeken történő részvétel	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

		Hivatal
	Gyermekorvosi rendelő, fogászati szakrendelő megépítése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Felnőtt fitness parkok létesítése, okospadok létrehozása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Helyi klímastratégiák kidolgozása, klímatudatosságot erősítő szemléletformálás	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Műfüves pálya környezeti infrastruktúrája megújítása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Új sétány kiépítése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Új ebédlő kialakítása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Korszerű, a kor kívánalmainak megfelelő Művelődési Ház kialakítása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Könyvtár bővítése, korszerűsítése, új berendezések beszerzése, könyvtári szolgáltatás színvonalasabbá tétele	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Tornaterem fejlesztés iskolabővítéssel	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Új együttműködés a lovassport szolgáltatókkal, kerékpárturizmus fejlesztése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Óvodaépítmény és óvodaudvar bővítése, fejlesztése, világítás korszerűsítése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	biztonságtechnikai fejlesztések, kerítés javítás, Mozgássérült infrastruktúra	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

	beszerzése, hangosítás fejlesztése, játszópark korszerűsítése vízi élménypark, zuhanyzó, sportpályák karbantartása	Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Strandparkolók felújítása, környezetének rendezése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Új horgászközpont koncepciójának kidolgozása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Térfigyelő kamerarendszerek kiépítése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Kulturális és sportrendezvényeken való részvétel fokozása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Helyi termelői piac infrastrukturális fejlesztése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Kapuzat kialakítása a település elején és végén térplasztikákkal, fafaragványokkal	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Új műhely kialakítása, gépesítése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	A malom és környezetének karbantartása, rendbe tétele	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Szolgálati és szociális lakás létrehozása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Internethálózat fejlesztése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Közfoglalkoztatás tovább folytatása, bővítése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

		Zala Megyei Kormányhivatal Keszthelyi Járási Hivatala Foglalkoztatási osztály
Gyermekek	Gyermekprogramok bővítése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
Nők	Munkahelyteremtés, a képzések számának növelése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal Zala Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Keszthelyi Kirendeltsége
	Rugalmas munkahelyek kialakítása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
Idősek	Idősek nappali ellátásának bevezetése,	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
	Áldozattá válás megakadályozása, Polgárórség növelése, kamerarendszer számának növelése	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés megvalósítása	Gyenesdiás Nagyközség Polgármestere Gyenesdiási Közös Önkormányzati Hivatal

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők minél hamarabb felzárkózhassanak az átlag életszínvonalhoz.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek számának növelését a településen.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életminőségének jobbítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a foglalkoztatottság növelését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életkörülményeik javulására.

2. Összegző táblázat – A helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma										
1	Utak, járdák korszerűsítése	A településen lévő utak, járdák felújítása, új utak, járdák létesítése (Homoki utca és köz Hajnal utca, Mandulás utca, Strand utca, Domboldal utca, Pince utca, Napfény utca, Vadrózsa utca, Katica köz) 7 km hosszan	Új, korszerű utak, járdák létesítése, meglévő utak, járdák felújítása a szebb településkép és a közlekedés biztonsága érdekében	Gazdasági program, Költségvetés, Településkép Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv	A településen lévő utak, járdák felújítása, új utak, járdák létesítése (Homoki utca és köz Hajnal utca, Mandulás utca, Strand utca, Domboldal utca, Pince utca, Napfény utca, Vadrózsa utca, Katica köz) 7 km hosszan	Polgármester	2023.12.31.	7 km út és járda építése, korszerűsítése	Pályázati forrás, Költségvetés, 1 fő koordinátor	A HEP lejártáig 2023. év
2	Kerékpárút bővítése	1,2 km hosszú kerékpárút bővítése, környezetszennyezés csökkentése	1,2 km hosszú kerékpárút bővítése, ezáltal a környezetszennyezés csökkentése, egészségtudatos életmód szorgalmazása	Gazdasági Program, Költségvetés, Településkép Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv	1,2 km hosszú kerékpárút bővítése, ezáltal a környezetszennyezés csökkentése	Polgármester	2023.12.31.	1,2 km hosszú kerékpárút bővítése	Pályázati forrás, Költségvetés, 1 fő koordinátor	A HEP lejártáig 2023. év
3	Településközpont fejlesztése	Palkó Sándor sétány és a COOP ABC között növényesítés, virágágyak kialakítása	Szép településkép kialakítása, virágágyak létesítése, növények ültetése	Településkép Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv, Költségvetés,	Palkó Sándor sétány és a COOP ABC között növényesítés, virágágyak kialakítása	Polgármester	2023.12.31.	100%-os virágosítás	1 fő koordinátor, pályázati források, Költségvetés	A HEP lejártáig 2023. év
4	Iparterület bővítése, Iparterület kivezető út kivitelezése	Ipari terület bővítése, új létesítmények létrehozása, megközelíthetőségének biztosítása utak létesítésével (Halház Kft. telephelyének kialakítása)	Ipari terület bővítése, új létesítmények létrehozása, megközelíthetőségének biztosítása utak létesítésével	Gazdasági program, költségvetés, Településrendezési Terv, Településkép Arculati Kézikönyv	Ipari terület bővítése, új létesítmények létrehozása, megközelíthetőségének biztosítása utak létesítésével (Halház Kft. telephelyének kialakítása)	Polgármester	2023.12.31.	Ipari terület bővítése	1 fő koordinátor, költségvetés, pályázati források	A HEP lejártáig 2023. év
5	Turisztikai fejlesztések	Megújuló szálláshelyek,	Színvonalas	Településkép	Megújuló szálláshelyek,	Polgármester	2023.12.31.	100%-os	1 fő koordinátor,	A HEP

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		vendéglátóipari és szolgáltató egységek (Balaton Panzió, Zöldház Biopanzió, Wellness Hotel Katalin****superior, Friends Büfé, Paint-ball pálya)	szálláshelyek, vendéglátóipari és szolgáltató egységek kialakítása, korszerűsítése, felújítása	Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv, Költségvetés, Gazdasági Program	vendéglátó és szolgáltató egységek (Balaton Panzió, Zöldház Biopanzió, Wellness Hotel Katalin****superior, Friends Büfé, Paint-ball pálya)			színvonalú szolgáltató egységek létrehozása	költségvetés, pályázati források	lejáratáig 2023. év
6	Darnay-Dornyai Béla Bormúzeum udvarának karbantartása, Darnay pince felújítása	Bormúzeum udvarának karbantartása, fejlesztése, pinceépület állagmegóvása	Darnay-Dornyai Béla Bormúzeum környezetének vendégbarát kialakítása, pincefelújítás	Településképző Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv, Gazdasági Program, Költségvetés	Bormúzeum udvarának karbantartása, fejlesztése, a pince állagmegóvása	Polgármester	2023.12.31.	100%-os felújítás és karbantartás a Darnay-Dornyai Béla Bormúzeum épületén és udvarán	1 fő koordinátor, költségvetés, pályázati forrás	A HEP lejáratáig 2023. év
7	Új köztemető és ravatalozó létesítése	Új köztemető és ravatalozó kialakítása, építése	Új köztemető és ravatalozó kialakítása, építése	Gazdasági Program, Településképző Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv, Költségvetés	Új köztemető és ravatalozó kialakítása, építése	Polgármester	2023.12.31.	1 db köztemető és 1 db ravatalozó építése, kialakítása	Pályázati forrás, költségvetés, 1 fő koordinátor	A HEP lejáratáig 2023. év
8	Csapadékvíz áttereszek felújítása, csapadékvíz elvezetés megoldása	Csapadékvíz áttereszek felújítása, csapadékvíz elvezetés megoldása Lőtéri utca, Csokonai utca, Címer köz	csapadékvíz áttereszek felújítása, csapadékvíz elvezetés megoldása	Településképző Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv, Gazdasági Program, Költségvetés	Csapadékvíz áttereszek felújítása, csapadékvíz elvezetés megoldása Lőtéri utca, Csokonai utca, Címer köz	Polgármester	2023.12.31.	100%-os csapadékvíz áttereszek felújítása, csapadékvíz elvezetés megoldása	1 fő koordinátor, pályázati források, költségvetés	
9	Egészségcentrum létrehozása	Gyermekorvosi rendelő, fogászati szakrendelő	Gyermekorvosi rendelő építése, fogászati szakrendelő	Gazdasági Program, Településrendezés	Egészségcentrum létrehozása	Polgármester	2021.12.31.	1 fogászati szakrendelő megépítése, 1	1 fő koordinátor, pályázati források,	A HEP lejáratáig 2023. év

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		megépítése	kialakítása	i Terv, Településképzési Arculati Kézikönyv, Költségvetés				Gyermekorvosi rendelő építése	költségvetés	
10	Felnőtt játszótér és okospad	Felnőtt fitness parkok létesítése a Gyenesi Lidóstrand és a Kinizsi Sportcentrum területén, Helyszínenként 150 m ² és 15 db eszköz valamint okospad létrehozása	Felnőtt fitness parkok létesítése a Gyenesi Lidóstrand és a Kinizsi Sportcentrum területén, Helyszínenként 150 m ² és 15 db eszköz és okospad létrehozása	Településképzési Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv, Költségvetés, Gazdasági Program	Felnőtt fitness parkok létesítése a Gyenesi Lidóstrand és a Kinizsi Sportcentrum területén, Helyszínenként 150 m ² és 15 db eszköz és okospad	Polgármester	2023.12.31.	2 db felnőtt fitness park létrehozása, helyszínenként 15 db eszköz, 2 db okospad létrehozása	Költségvetés, pályázati források, 1 fő koordinátor	A HEP lejártáig 2023. év
11	Helyi klímastratégiák kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás	Helyi klímastratégiák kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás Specifikus cél 200 család takarékos energiafelhasználásához szükséges ismeretek átadása, a takarékos módjainak megismertetése a családi házaknál, az otthonok berendezéseinél és a közlekedés során.	Klímatudatosság	Gazdasági Program, Településképzési Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv, Költségvetés	Helyi klímastratégiák kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás Specifikus cél 200 család takarékos energiafelhasználásához szükséges ismeretek átadása, a takarékos módjainak megismertetése a családi házaknál, az otthonok berendezéseinél és a közlekedés során.	Polgármester	2023.12.31.	100 %-os helyi klímastratégiák kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás	1 fő koordinátor, költségvetés, pályázati források	A HEP lejártáig 2023. év
12	műfüves pálya	A sportparkban	A sportélet minél	Településképzési Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv, Költségvetés	A sportkör csapatainak	Polgármester	2023.12.31.	A műfüves pálya	1 fő koordinátor,	A HEP lejártáig

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	környezeti infrastruktúrája megújítása	létesített műfüves pálya környezeti infrastruktúrája megújítása	színvonalasabbá tétele	Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv, Költségvetés, Gazdasági Program	a műfüves pálya környezeti infrastruktúrája megújítása előnyére válik			környezeti infrastruktúrájának 100%-os megújítása	költségvetés, pályázati források	2023. év
13	Sétány építése	Feltáró sétány építése a Szent János-forráshoz	Új sétány kiépítése	Településkép Arculati kézikönyv, Településrendezési Terv, Gazdasági Program, Költségvetés	Feltáró sétány kiépítése a Szent János-forráshoz (új horgászközpont koncepciójának)	Polgármester	2023.12.31.	1 db sétány megépítése	1 fő koordinátor, Költségvetés, Pályázati források	A HEP lejártáig, 2023. év
14	Új ebédlő kialakítása	Ebédlő járólapjának cseréje (csúszásmentesre), szeméttároló betonozása, járda építése	Az ebédlő szebbé, balesetbiztosabbá tétele, szeméttároló betonozása, járda építése	Gazdasági Program, Költségvetés, Településkép Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv	Étkező járólapjának cseréje csúszásmentesre, járdaépítés, szeméttároló betonozása	Polgármester	2020.12.31.	100%-os bővítés, felújítás elérése	1 fő koordinátor, pályázati források, költségvetés	A HEP lejártáig, 2023. év
15	Művelődési ház bővítés, korszerűsítés	COOP tetőterébe tervezett Művelődési Ház kialakítása Ebédlővel	Korszerű, a kor kívánalmainak megfelelő művelődési ház kialakítása	Gazdasági Program, Költségvetés, Településkép Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv	Akadálymentesített, korszerű, a közösségi életet kiszolgáló épület létrehozása	Polgármester	2023.12.31.	1 db művelődési ház bővítése	1 fő koordinátor, Költségvetés, pályázati források	A HEP lejártáig, 2023. év
16	Könyvtár bővítése, korszerűsítése	Új berendezések beszerzése, könyvállomány bővítése, a könyvtári szolgáltatás jobbá	Egész életen át tartó tanulás ösztönzése	Gazdasági Program, Költségvetés, Településkép Arculati Kézikönyv,	Könyvtár bővítése, korszerűsítése, új berendezések beszerzése, könyvállomány	Polgármester	2023.12.31.	1 db könyvtár bővítése, korszerűsítése	1 fő koordinátor, Költségvetés, pályázati források	A HEP lejártáig, 2023. év

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		tétele		Településrendezési Terv	bővítése, a könyvtári szolgáltatás színvonalasabbá tétele					
17	Tornaterem fejlesztés iskolabővítéssel	Fejlesztés fontos a térségben lévő sportegyesületek számára is. A mai kor által fokozottan élénk támasztott sportolási, testnevelési igényekhez szükséges hely létrehozása és iskolabővítés	B típusú tornaterem és hozzá kapcsolódóan 300 m2 tánc terem kialakítás hozzá kapcsolódó kelléktárral, vizesblokkokkal, tanári- és diák öltözőkkel, mozgássérült mellékhelyiséggel, 4 új tanterem kialakítása a jelenlegi épülethez kapcsolódóan egy új építményrészben, külső iparművészeti- és technika szaktanterem a szükséges vizesblokkokkal az új építésként létrejövő fejlesztések eszközökkel való felszerelése, régi tanterem felújítása, nyelvi labor létrehozása	Gazdasági Program, Településképző Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv, Költségvetés	A beruházás környezettudatos 20*40 m-es küzdőteret, 3 részre osztható tornatermet foglal magába. Iskolához szorosan kapcsolt létesítményként épülne meg a beruházás, az intézménnyel közös gépparkkal és vizes blokk rendszerrel.	Polgármester	2023.12.31.	1 db tornaterem építése iskolabővítéssel	Költségvetés, 1 fő koordinátor, pályázati források	A HEP lejártáig 2023. év
18	Horgász-, lovas-,	Új együttműködések a	A turisztikai vonzerő	Gazdasági	Turisztikai vonzerő	Polgármester	2023.12.31.	100%-ban	Pályázati	A HEP lejártáig

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	kerékpárturizmus fejlesztése	lovassport szolgáltatókkal és kerékpárturizmus fejlesztése	szélesítésével a helyi adottságokat kihasználva egy állatbarát réteg megnyerése és családi sportolási lehetőség megteremtése	Program, Költségvetés, Településképző Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv	szélesítése, állatbarát réteg megnyerése a lovasturizmus által, Horgász- és Kerékpárturizmus fejlesztése,			megvalósuló horgász-, lovas-, kerékpárturizmus fejlesztés	források, Költségvetés, 1 fő koordinátor	2023. év
19	Óvodaépítmény és óvodaudvar bővítése, fejlesztése	Világítás korszerűsítése	Világítás korszerűsítése az óvoda építménnyel kapcsolatban	Gazdasági Terv, Településrendezési Terv, Településképző Arculati Kézikönyv, Költségvetés	Óvodaépítmény és óvodaudvar bővítése, fejlesztése, világítás korszerűsítése	Polgármester	2023.12.31.	100%-os fejlesztés, bővítés az óvodaépítmény és óvodaudvar vonatkozásában	Pályázati források, Költségvetés, 1 fő koordinátor	A HEP lejártáig 2023. év
20	Gyenesi Lidóstrand és Diási Játékstrand fejlesztése	Mozgássérült infrastruktúra (pool lift) beszerzése, vízi élménypark, biztonságtechnikai, vihar előrejelző eszközök létesítése, Hangosítás fejlesztése, Játzópark korszerűsítése, zuhanyzó, sportpályák, Strand kerekesszék	Biztonságtechnikai fejlesztések a strandon, K-i és Ny-i oldalon kerítés javítása a Lidóstrandon, csúszós partszakasz síkosság mentesítése (Diási Játékstrand), 2 db öltöző (Diás), szemétszállító kézikocsi (Diás), hulladékgyűjtők bővítése, szelektív szemetes, jegyértékesítő szoftver, informatikai eszközök beszerzése,	Gazdasági Terv, Költségvetés, Településképző Arculati Kézikönyv, Településfejlesztési Terv	Gyenesi Lidóstrand és Diási Játékstrand fejlesztése	Polgármester	2023.12.31.	100% fejlesztés a strandokon	Költségvetés, Pályázati források, 1 fő koordinátor	A HEP lejártáig 2023. év
21	Strandparkolók	A strandparkolók	A strandparkolók	Gazdasági	A strand parkolók	Polgármester	2023.12.23.	100%-os	1 fő koordinátor,	A HEP

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	környezetének rendezése	felújítása	környezetének szebbé tétele	Program, Településrendezési Terv, Településkép Arculati Kézikönyv, Költségvetés	környezetének rendezése			rendezettség a strandparkolók környezetét illetően	pályázati források, költségvetés	lejártáig, 2023. év
22	Horgásztanya fejlesztése	Új horgászközpont koncepciójának kidolgozása	Horgásztanya fejlesztése	Gazdasági Terv, Költségvetés, Településrendezési Terv, Településkép Arculati Kézikönyv	Új horgászközpont koncepciójának kidolgozása	Polgármester	2023.12.31.	1 horgásztanya fejlesztése	1 fő koordinátor, pályázati források, költségvetés	A HEP lejártáig, 2023. év
23	Térfigyelő kamerarendszer létesítése	Kamerarendszer az új játszótérre, stb.	Helyi közintézmények megóvása, lakosság közbiztonsága	Gazdasági Terv, Költségvetés, Településkép Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv	Térfigyelő kamerarendszer létesítésével a lakosság közbiztonságának javítása, a helyi közintézmények megóvása a cél.	Polgármester	2023.12.31.	1 db kamerarendszer létesítése	1 fő koordinátor, költségvetés, pályázati források	A HEP lejártáig, 2023. év
24	kulturális és sportrendezvényeken való részvétel	Közösségformáló, összetartó ereje van.	Az emberek kiszakítása a munka világából, kikapcsolódás, kapcsolatok létesítése, szórakozási lehetőség megteremtése	Költségvetés, Gazdasági Program	Szabadidő hasznos eltöltése, családi, baráti programlehetőség	Polgármester	2023.12.31.	100%-os részvétel a rendezvényeken	Pályázati források, költségvetés, 1 fő koordinátor	A HEP lejártáig, 2023. év
25	Helyi termelői piac infrastrukturális fejlesztése	Fedett és fedetlen elárúsítóhelyek felújítása, kialakítása; üzlethelyiségek felújítása, kialakítása; szükséges kiegészítő	A kistermelők által megtermelt termékek eljuttatása a fogyasztóhoz minél színvonalasabb árusítóhelyről	Gazdasági Program, Településkép Arculati kézikönyv, Településrendezési Terv,	Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése, piaci faház építtetése	Polgármester	2023.12.31.	100%-os infrastrukturális fejlesztés elérése a helyi termelői piac vonatkozásában	Pályázati források, Költségvetés, 1 fő koordinátor	A HEP lejártáig, 2023. év

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		infrastruktúra kiépítése stb.	történjen	Költségvetés						
26	Új kapuzat kialakítása térplasztikákkal	Térplasztikák, fafaragványok, dísztartályok körforgalmi elhelyezésre, Kapuzat kialakítása a település Vonyarcvashegy és Keszthely felőli végződésénél	új kapuzat kialakítása térplasztikákkal a körforgalomnál és a település Vonyarcvashegy felőli végén	Gazdasági Program, Településképző Arculati Kézikönyv, Költségvetés, Településrendezési Terv	Új kapuzat kialakítása, térplasztikák, fafaragványok, dísztartályok körforgalmi elhelyezése	Polgármester	2023.12.31.	2 db új kapuzat létesítése	Költségvetés, pályázati források, 1 fő koordinátor	A HEP lejártáig, 2023. év
27	Új műhely kialakítása, gépesítés	Műhely kialakítása, erőgépek beszerzése	A munka megkönnyítése céljából gépesítés, új munkakörnyezet teremtése	Gazdasági Program, Településképző Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv, Költségvetés	Új műhely kialakítása, gépbeszerzés	Polgármester	2021.12.31.	1 erőgépekkel felszerelt műhely	1 fő koordinátor, Költségvetés, Pályázati források	A HEP lejártáig, 2023. év
28	A malom épületének és környezetének rendbe tétele	A malom épület állagmegóvása, környezetének rendbe tétele	A malom épület és környezetének rendezettsége, karbantartása	Gazdasági Program, Településképző Arculati Kézikönyv, Településrendezési Terv, Költségvetés	A malom és környezetének rendbe tétele	Polgármester	2023.12.31.	1 db malom és környezetének felújítása, karbantartása	1 fő koordinátor, Költségvetés, pályázati források	A HEP lejártáig, 2023. év
29	Lakásprogram	Szolgálati vagy szociális lakás kialakítása	Építmények kihasználtsága, új lakások létrehozása, kialakítása	Gazdasági program, költségvetés, településrendezési terv, Településképző Arculati Kézikönyv	Szolgálati vagy szociális lakás létrehozása	Polgármester	2023.12.31.	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok): 30%-kal biztosítja a település lakhatását	pályázati források, költségvetés, 1 fő koordinátor, épületek	A HEP lejártáig, 2023. év

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
								lehetőségét.		
30	Internethálózat fejlesztése	Megfelelő színvonalú digitális infrastruktúra kiépítése	olcsóbb, gyorsabb, elérhetőbb és jobb minőségű legyen az internet, Wifi csatlakozási lehetőségek megteremtése	Gazdasági program, Költségvetés, településrendezési terv	Digitális jólét, vezetékes szélessáv fejlesztése,	Polgármester	2023.12.31.	Növekszik az internet bekötések száma 70 %-kal	1 fő koordinátor, pályázati források, költségvetés	A HEP lejártáig, 2023. év
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, bővítése	Közfoglalkoztatás lehetőségének biztosítása	Rövid, illetve hosszú távú foglalkoztatás	Gazdasági program, Költségvetés,	Közfoglalkoztatás lehetőségének biztosítása	Polgármester	2023.12.31.	2 fő közfoglalkoztatott alkalmazása a településen	Szervező, pályázati forrás, költségvetés	A HEP lejártáig 2023. év
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermek programok bővítése	Oktatási szünet ideje alatti programok szervezése, megvalósítása	Oktatási szünet ideje alatti programok szervezése, megvalósítása	Gazdasági terv, Költségvetés	Az iskolai óvodai szünetek alatt a gyerekek részére szabadidős programok megszervezése, megvalósítása	Polgármester	2020.12.31.	a gyerekek 50%-ának bevonása a programokba	Közösségszervező, pályázati forrás, költségvetés, helyi biztosítása	A HEP lejártáig 2023. év
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Munkahelyteremtő programok indítása	Munkahelyteremtés, a képzések számának növelése	A nők foglalkoztatottságának növekedése, képzésük növelése	Költségvetés	Munkahelyteremtés, vállalkozók felkeresése, képzések növelése	Polgármester	2023.12.31.	Csökken a munkanélküli nők száma legalább 30 %-kal	1 fő koordinátor, költségvetés, pályázati források	A HEP lejártáig, 2023. év
2	Rugalmas munkahelyek kialakítása	Rugalmas munkahelyek kialakítása a településen, a közintézményekben, vállalkozók megkeresése, akik	Családanyáknak kedvező munkaidő beosztás.	Gazdasági Program, Költségvetés	A munkahely és magánélet összehangolását segítő programok.	Polgármester	2023.12.31.	A nők 30%-a rugalmas munkaidőben tudjon dolgozni.	1 fő koordinátor, pályázati források, költségvetés	A HEP lejártáig, 2023. év

Gyenesdiás Nagyközség Esélyegyenlőségi Programja 2018-2023

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		fogadni tudják a munka világába visszatérő édesanyákat.								
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek nappali ellátásának bevezetése	Idősek számára nappali ellátás biztosítása	Az egyedülálló idősek és magukról önállóan gondoskodni nem tudó emberek bevonása a szolgáltatásba.	Gazdasági program, Költségvetés,	Igényfelmérést követően programok és szolgáltatások kialakítása	Polgármester	2023.12.31.	A rászoruló idősek 80%-ának bevonása	Pályázati forrás, Költségvetés, közösségszervező	A HEP lejártáig 2023. év
2	Áldozattá válás megakadályozása	Gyakori áldozattá válás kiküszöbölése, trükkös lopások figyelmére való felhívás	Idősek környezetének védelmét szolgáló intézkedések, Polgárőrség növelése, kamerarendszer növelése, felújítása, korszerűsítése	Gazdasági program, Költségvetés, Településképző Arculati Kézikönyv	Idősek környezetének védelmét szolgáló intézkedések, Polgárőrség növelése, kamerarendszer növelése, felújítása, korszerűsítése	Polgármester	2023.12.31.	A bűncselekmények számának 40%-os csökkentése	Szervező, pályázati forrás, költségvetés,	A HEP lejártáig 2023. év
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Intézmények akadálymentesítettsége	A településen lévő közintézmények teljes körű akadálymentesítése	A településen lévő közintézmények teljes körű akadálymentesítése	Gazdasági program, Költségvetés, Településképző Arculati Kézikönyv	Akadálymentesítés megvalósítása a közintézményekben	Polgármesteri Hivatal	2023.12.31.	100%-os akadálymentesítés a közintézményeknél	Pályázati forrás, költségvetés, 1 fő koordinátor	A HEP lejártáig 2023. év

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

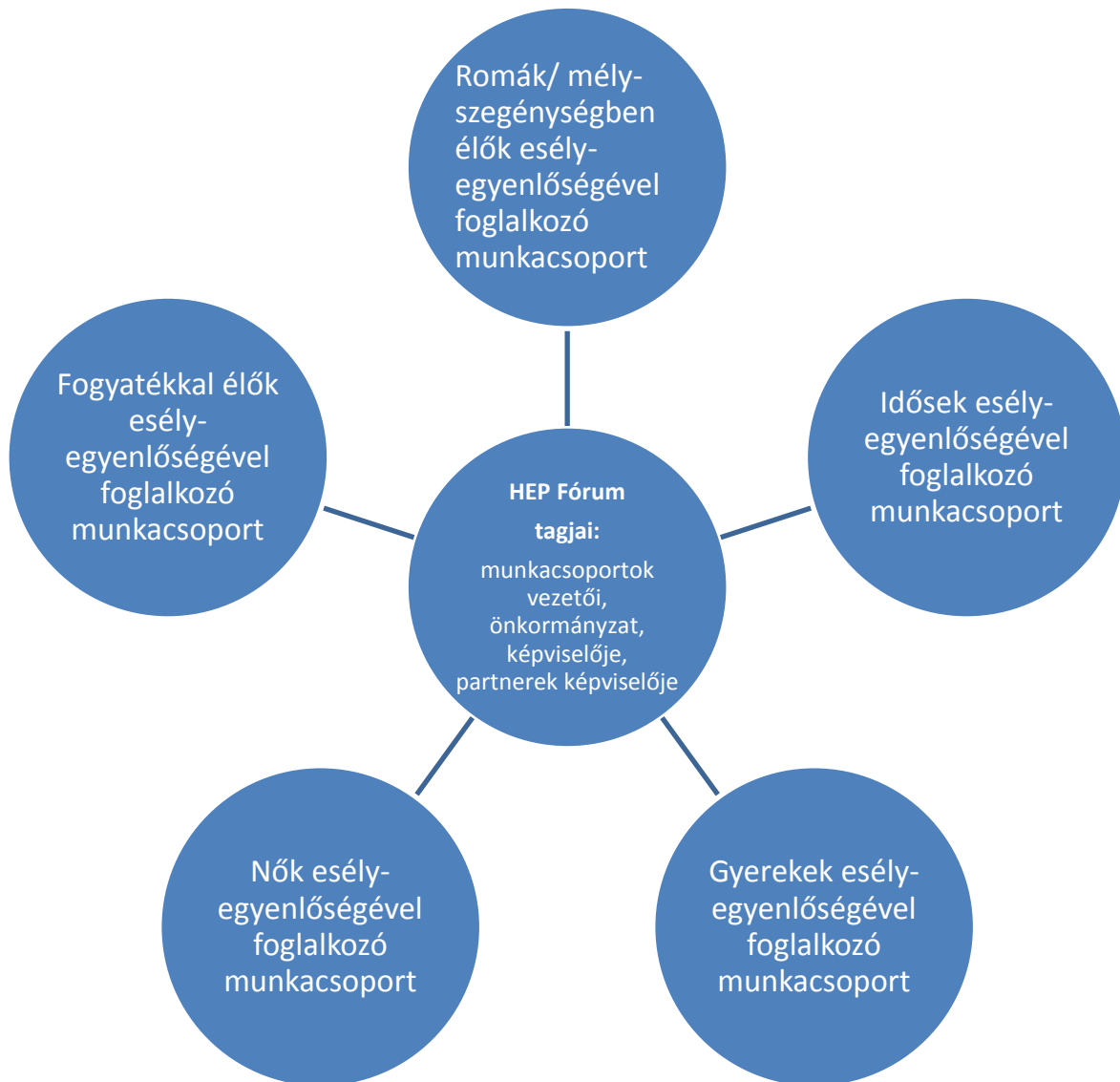
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Gál Lajos polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Gyenesdiás nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Gyenesdiás Nagyközség Képviselőtestülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 23/2019. (II.26.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

1 db 23/2019. (II.26.) számú határozat

Dátum: Gyenesdiás, 2019. március 5.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'G' followed by a horizontal line.

Aláírás

**GYENESDIÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE**

☒ 8315 Gyenesdiás, Pf. 4, e-mail: gyenes hivatal@t-online.hu
☎ 83/312-737, fax: 83/314-550

GY/213-31/2019.

KIVONAT

Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 2019. február 26. napján megtartott üléséről készült jegyzőkönyvből.

23/2019. (II. 26.) számú képviselő-testületi határozat:

1. Gyenesdiás Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal kapcsolatos előterjesztést és úgy döntött, hogy 2018-2023. évekre vonatkozóan az előterjesztéshez mellékelt Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadja.
2. A képviselő-testülete felkéri a polgármestert a Helyi Esélyegyenlőségi Programban, az intézkedési tervben foglaltak megvalósítása érdekében a szükséges intézkedések megtételére.
3. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon a Helyi Esélyegyenlőségi Program közzétételéről, továbbá a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Zala Megyei Kirendeltsége részére történő megküldéséről.

Felelős: Gál Lajos polgármester
Czibor Zoltánné jegyző

Határidő: azonnal

*Gál Lajos sk.
polgármester*

*Czibor Zoltánné sk.
jegyző*

A kivonat hitelélül:

Gyenesdiás, 2019. március 5.

Gép Zita
Gép Zita
főmunkatárs